

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych dla
gminy Gielniów**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – kwiecień 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Gielniów w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Gielniów w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych.....	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	19
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Gielniów.....	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Gielniów.....	48
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	48
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	50
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	51
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	54

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	54
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	56
Spis tabel	58
Spis wykresów	59

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy Gielniów w powiecie przysuskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Gielniów oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Gielniów zamieszkiwały na koniec 2023 roku 4 294 osoby, z czego 2 151 stanowiły kobiety, a 2 143 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 818 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 2 389 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 1 087 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były wyższe od średniej powiatowej i od średniej wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych, a także 16 Kół Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka i placówka służby zdrowia.

W gminie Gielniów zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej dom pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych.

W ramach projektów gmina oferowała także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Gielniów pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystało 101 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 49 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0-17.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Gielniów w 2023 r. należy wymienić następujące: ubóstwo (50 rodzin), bezrobocie (46 rodzin),

niepełnosprawność (42 rodziny), długotrwałą lub ciężką chorobę (30 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (12 rodzin).

W 2023 roku w gminie Gielniów przeprowadzono 95 wywiadów środowiskowych, które objęły 95 rodzin, liczących łącznie 248 osób. Praca socjalna została skierowana do 40 rodzin, w których znajdowało się łącznie 78 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 1 087, co stanowiło 25,31% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 20 rodzin spośród osób starszych, z czego 16 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 26 członków tych rodzin, co stanowiło 0,61% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Gielniów usługi opiekuńcze świadczone dla 16 osób na łączną kwotę 15 450 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z 78 miejscami prowadzony przez podmiot prywatny.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Gielniów dobrze wspiera osoby starsze (28% beneficjentów usług społecznych, 36% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminę Gielniów osobom starszym są niewystarczające (31% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Gielniów jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Gielniów osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Gielniów zamieszkiwały 824 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymały 42 rodziny, w których żyło łącznie 68 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłki okresowe dla 3 osób w łącznej kwocie 6 094 zł.

W ramach projektów gmina oferowała także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle (28% badanych) niż dobrze (20% badanych) wspiera osoby z niepełnosprawnościami. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (28% badanych uważa, że gmina wspiera je dobrze, a 18% badanych, że wspiera je źle).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Gielniów osobom z niepełnosprawnościami są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (34% badanych) niż są wystarczające (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (35% badanych uważa, że oferowane usługi są wystarczające, a 31% badanych, że są niewystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Gielniów jest trudne (65% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Gielniów osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)

- działania rehabilitacyjne
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 2 rodzinom, obejmującym 2 osoby, co stanowiło 0,05% populacji.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (28% badanych) niż źle (6% badanych) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (29% badanych uważa, że wspiera osoby w kryzysie bezdomności źle, a 21% badanych, że dobrze wspiera).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Gielniów są niewystarczające (27% beneficjentów usług społecznych, 25% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 36% niekorzystających z nich).

Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Gielniów najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Gielniów wskazała, że w 2023 roku 30 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 16 rodzin, w których funkcjonowały 34 osoby. Narkomania nie wystąpiła jako powód udzielania pomocy społecznej. Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 2 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 58 105 złotych. W 2023 roku przyznano 5 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 5 440 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Gielniów źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (34% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Gielniów są niewystarczające (28% beneficjentów usług społecznych, 40% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Gielniów najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Gielniów w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Gielniów zamieszkiwało 818 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,05% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 40% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 186 osób. Rodzin z 1 dzieckiem było 3 i stanowiły 7,5% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 15 i stanowiły 37,5% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 15 i stanowiły 37,5% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 17,5% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 40 osób.

W 2023 r. w gminie Gielniów świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 73 dzieci, co stanowiło koszt 29 154 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 8 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 35 258 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 011 808 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle wspiera rodziny z dziećmi (24% badanych) niż dobrze wspiera (21% badanych). Opinia mieszkańców niekorzystających ze wsparcia w postaci usług jest równo podzielona (po 23% badanych ocenia wsparcie źle jak i dobrze).

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Gielniów są wystarczające. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (33% badanych) niż są niewystarczające (21% badanych). Opinie beneficjentów usług społecznych są równo podzielone (po 20% badanych uważa, że usługi są wystarczające oraz że są niewystarczające).

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Gielniów w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- wspierania rodzin w formie pieczy zastępczej.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- wsparcie asystenta rodziny
- praca socjalna.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Gielniów w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Większość przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, a mniejszość rozumie jej definicję.

Większość przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Gielniów to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Gielniów słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Większość przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Większość przedstawicieli badanych instytucji przyznała, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY GIELNIÓW W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Gielniów wyniosła 4 294 osoby. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -56 osób. W 2023 roku saldo migracyjne wynosiło 0. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 50,09% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Gielniów w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	4 294	4 827	11 658
Gęstość zaludnienia	54,2	46,9	234,9
Przyrost naturalny	-56	-31	-30
Saldo migracji	0	-22	31
Kobiety na 100 mężczyzn	100	100	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	818, 19,05%	886, 18,75%	2 341, 19,79%
w tym K	410	435	1 139
w tym M	408	451	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	2 389, 55,64%	2 757, 57,38%	6 753, 58,08%
w tym K	1 035	1 229	3 589
w tym M	1 354	1 527	3 164
Liczba i % osób 65+	1 087, 25,31%	1 183, 23,87%	2 564, 22,13%
w tym K	706	765	1 672
w tym M	381	418	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 45,5 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 80 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 133 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 34,3%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 25,31%, w tym dla kobiet 16,44%, a dla mężczyzn 8,87%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Gielniów w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	7 831,59zł	7 813,54 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	1 579,89 zł	1 576,48 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	80	82,88	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Gielniów w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były wyższe od średniej powiatowej i od średniej wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Gielniów w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	17	18,625	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,96	4,06	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowe	65,93%	69,44%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarne	72,69%	77,089%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Gielniów w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i wyższe od średniej w województwie. Natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była niższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej. W wyborach

samorządowych wartość wskaźnika była niższa od średniej powiatowej i wyższa od średniej wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Gielniów funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej, tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Gielniów

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Wolności 75, 26-434 Gielniów	Urząd Gminy	3	3 123 916 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Gielniów

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	17
Koła Gospodyń Wiejskich	16
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Gielniów funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 17, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działało także 16 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Gielniów

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	2
Kultura	1
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	6
Rozwój lokalny	2
Ekologia	0
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	11

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-gielniow-142302?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Gielniów w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 17 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 11 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym i rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Gielniów

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Gielniowie	ul. Szkolna 1, 26-434 Gielniów	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia	ul. Piłsudskiego 47, 26-434 Gielniów	Jednostka samorządowa	Brak danych	Brak danych	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Gielniów. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://samorzad.gov.pl/web/gmina-gielniow> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Gielniów. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka i placówka służby zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Gielniów w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	138	107	265
- świadczenia pieniężne	49	45	154
- świadczenia niepieniężne	101	64	131
Liczba rodzin	95	76	260
Liczba osób w rodzinach	248	200	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Gielniów (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	52,17%	53,05%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	31,16%	35,11%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	16,67%	11,84%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	47,83%	45,39%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	52,17%	54,61%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Gielniów (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w Gminie Gielniów pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystało 101 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymało 49 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku 0-17.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Gielniów w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	50	104	52,63%	2,42%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	2	2	2,11%	0,05%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	127	25,26%	2,96%
- w tym wielodzietność	22	119	23,16%	2,77%
Bezrobocie	46	153	48,42%	3,56%
Niepełnosprawność	42	68	44,21%	1,58%
Długotrwała lub ciężka choroba	30	62	31,58%	1,44%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12	43	12,63%	1%
- w tym rodziny niepełne	11	39	11,58%	0,91%
- w tym rodziny wielodzietne	1	5	1,05%	0,12%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Alkoholizm	16	34	16,84%	0,79%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	8	4,21%	0,19%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	3	1,05%	0,07%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej¹, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Gielniów w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 50 rodzin
- bezrobocie dotknęło 46 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 42 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba dotyczyła 30 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 24 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 22
- alkoholizm wystąpił u 16 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 12 rodzin, w tym 11 rodzin niepełnych oraz 1 rodzina wielodzietna
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 4 rodzin
- bezdomność dotknęła 2 rodzin
- zdarzenia losowe dotknęły 1 rodziny
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, narkomania, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy i sieroctwo nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 23 osobom na łączną kwotę 133 263 zł. Z tego:

¹ Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 21 osób na sumę 121 850 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 2 osobom na łączną kwotę 11 413 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 20 osobom na łączną kwotę 24 467 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 12 zasiłków o łącznej wartości 12 933 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 5 zasiłków na łączną kwotę 5 440 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 3 zasiłków na sumę 6 094 zł.

W 2023 roku gmina Gielniów udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono 5 000 złotych. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 25 osobom na łączną kwotę 10 500 zł.

W 2023 roku gmina Gilenów udzieliła wsparcia w postaci dodatku energetycznego 6 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 6 000 zł. Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 3 279 021 zł, w tym w budżecie OPS 3 123 916 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 10, a gmina poniosła koszty w wysokości 402 420 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Gielniów przeprowadzono 95 wywiadów środowiskowych, którymi objęto 95 rodzin, liczących łącznie 248 osób. Praca socjalna została skierowana do 40 rodzin, w których znajdowało się łącznie 78 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosi 1 087, co stanowiło 25,31% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 20 rodzin spośród osób starszych, z czego 16 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 26 członków tych rodzin, co stanowiło 0,61% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Gielniów usługi opiekuńcze świadczone dla 16 osób na łączną kwotę 15 450 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z 78 miejscami prowadzony przez podmiot prywatny.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Gielniów zamieszkiwały 824 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymały 42 rodziny zamieszkujące gminę Gielniów, w których żyło łącznie 68 osób. Warto

również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano okresowe zasiłki dla 3 osób w łącznej kwocie 6 094 zł.

W ramach projektów gmina oferowała także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 2 rodzinom, obejmującym 2 osoby, co stanowiło 0,05% populacji. Gmina udzieliła 2 świadczeń schronienia na łączną kwotę 38 568 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Gielniów wskazała, że w 2023 roku 30 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 16 rodzin, w których funkcjonowały 34 osoby. Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 2 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 58 105 złotych. W 2023 roku przyznano 5 zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby na łączną kwotę 5 440 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Gielniów zamieszkiwało 818 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 19,05% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 40% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkało łącznie 186 osób. Rodzin z 1 dzieckiem były 3 i stanowiły 7,5% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 15 i stanowiły 37,5% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 15 i stanowiły 37,5% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 17,5% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 11 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 40 osób.

W 2023 r. w gminie Gielniów świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 73 dzieci, co stanowiło koszt 29 154 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 8 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 35 258 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 2 011 808 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY GIELNIÓW

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Gielniów wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

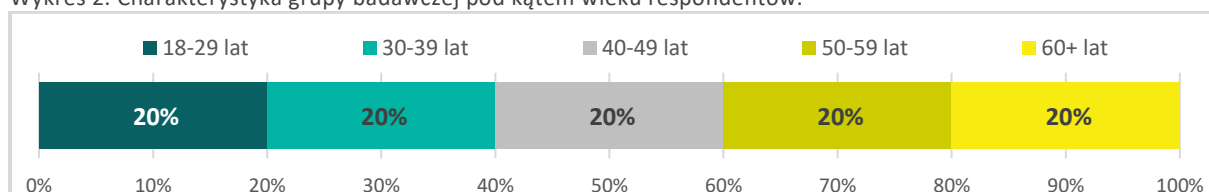
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu w przypadku płci respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy badanych (po 50 % kobiety i mężczyźni).

Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

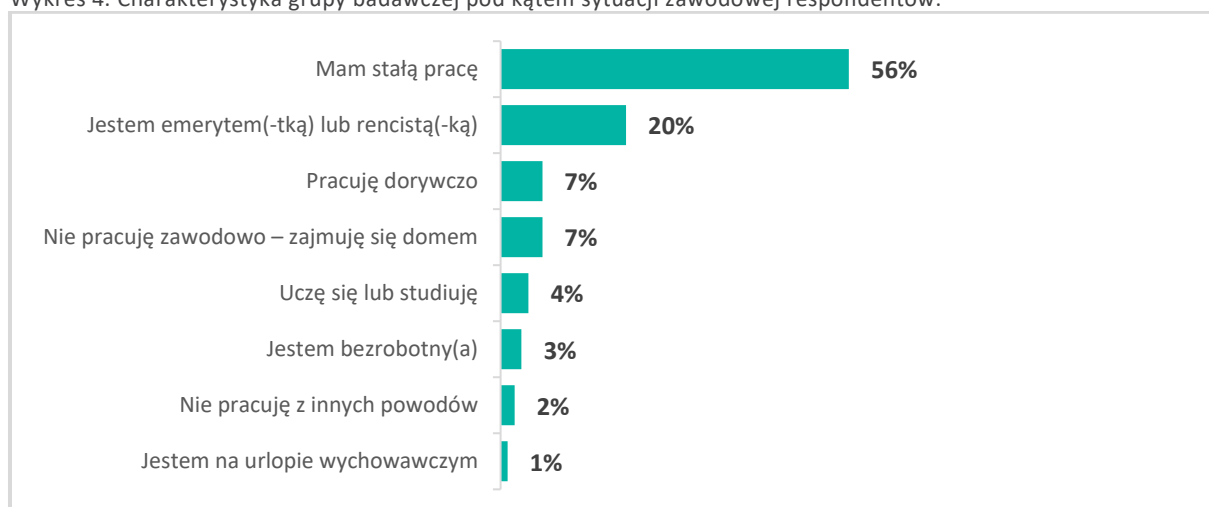
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (54% badanych) i średnim (36% badanych).

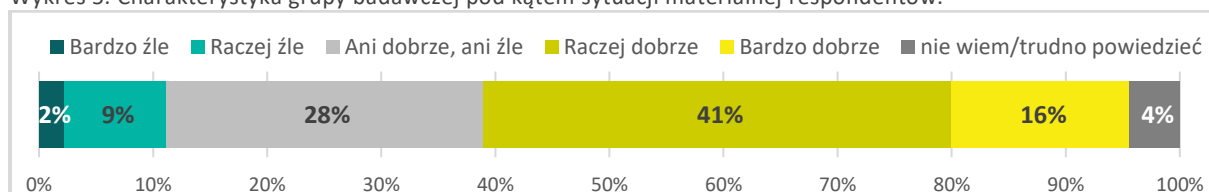
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów wskazuje na przeważającą grupę osób posiadających stałą pracę (56% badanych).

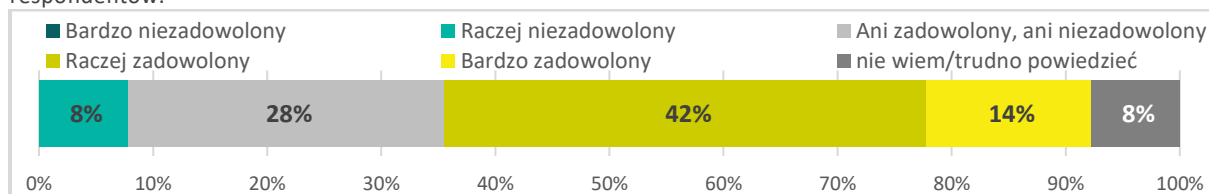
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (41% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (28% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

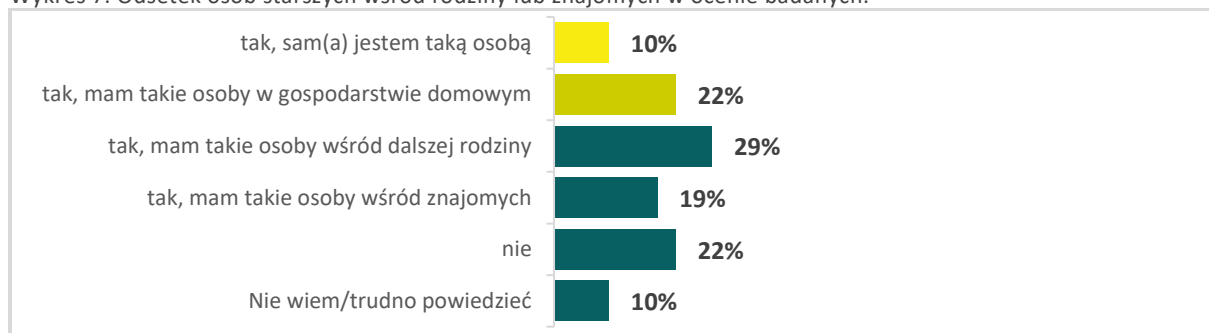
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (42% badanych) oraz bardzo zadowoleni (14% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Gielniów.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

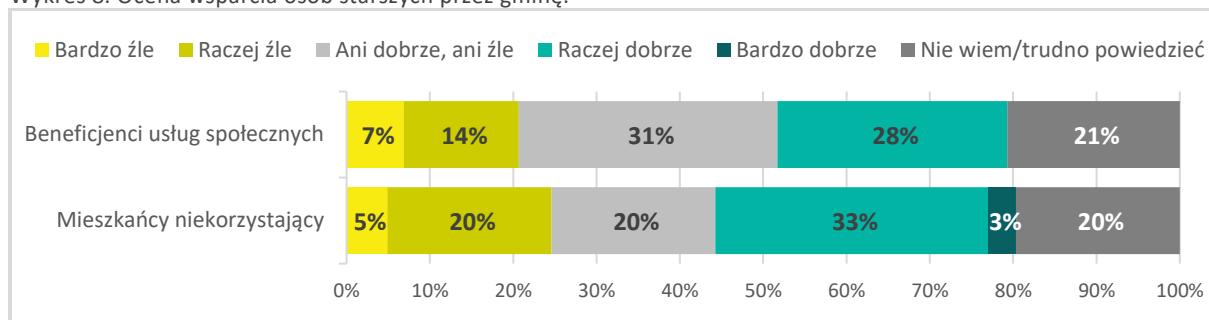
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Gielniów 10% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 22% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 29% badanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 19% badanych wśród znajomych.

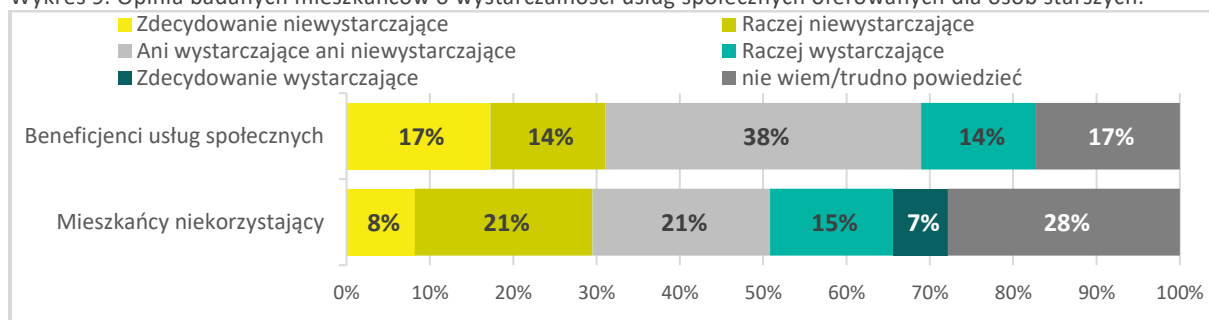
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Gielniów dobrze wspiera osoby starsze (28% beneficjentów usług społecznych, 36% niekorzystających z nich).

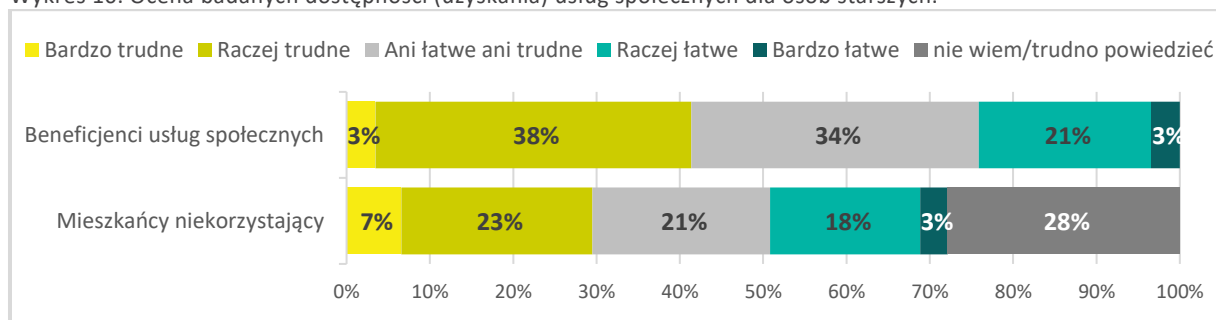
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane przez gminę Gielniów osobom starszym są niewystarczające (31% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

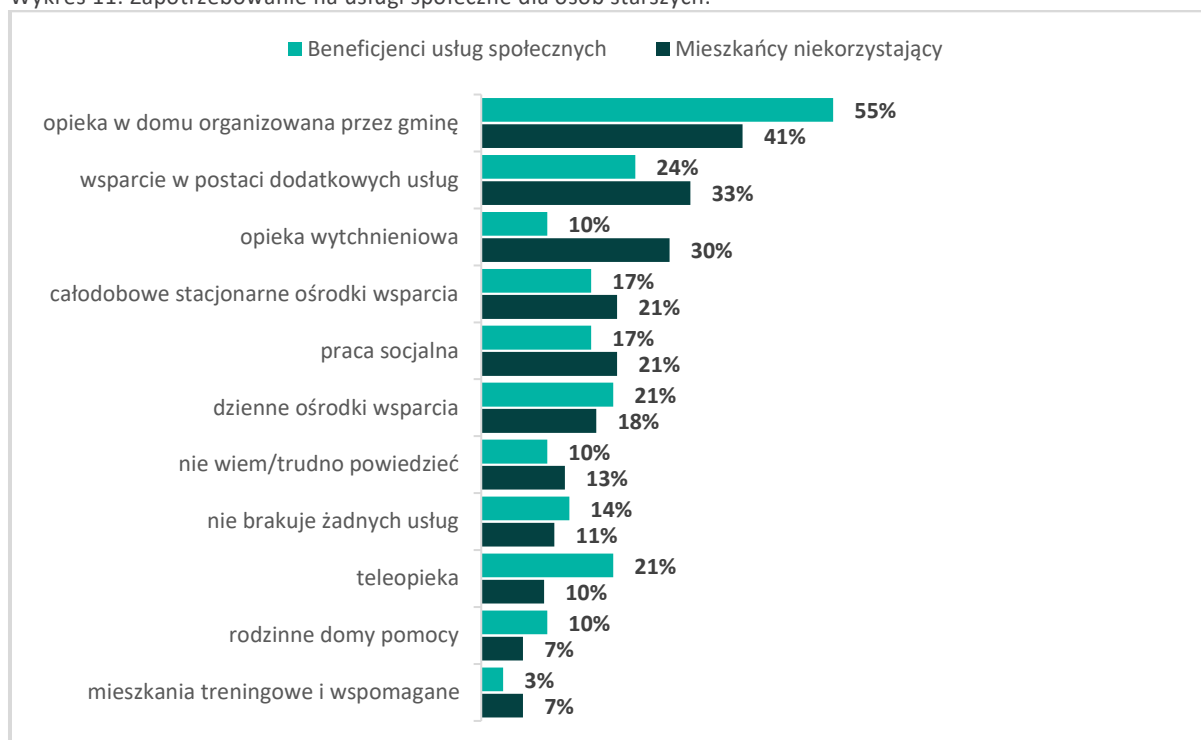
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Gielniów jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 30% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

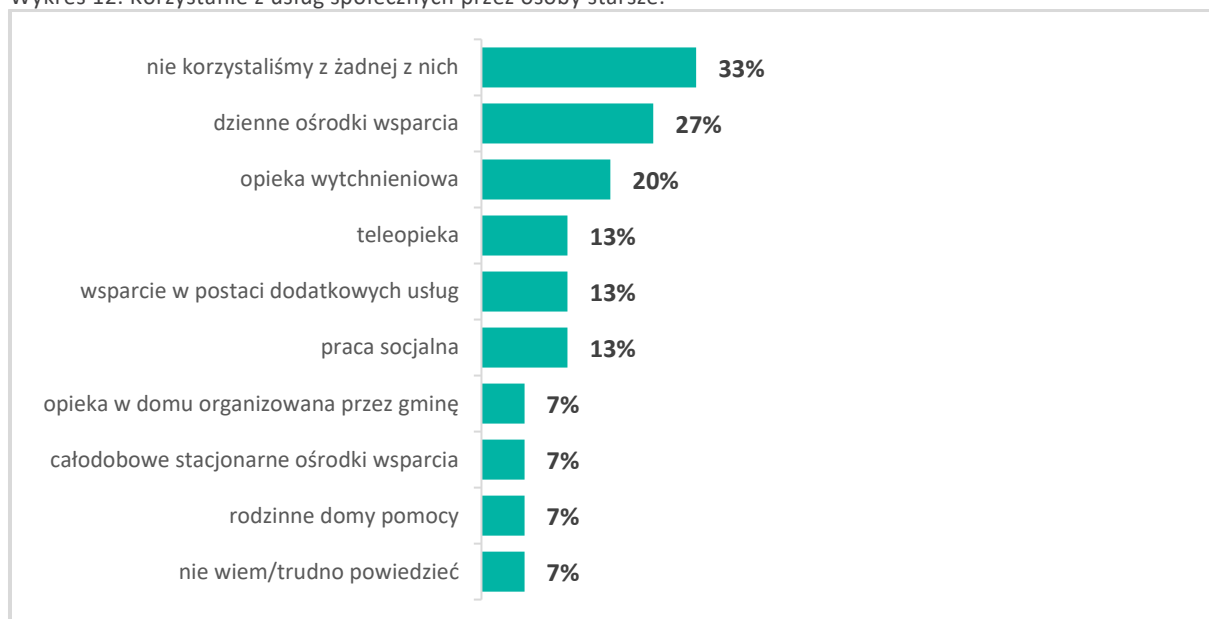

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

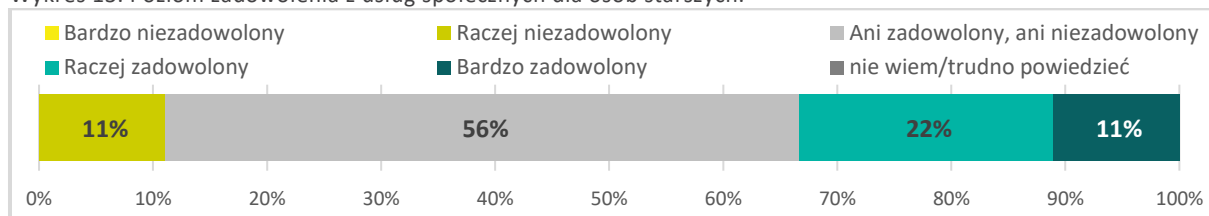

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Gielniów osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

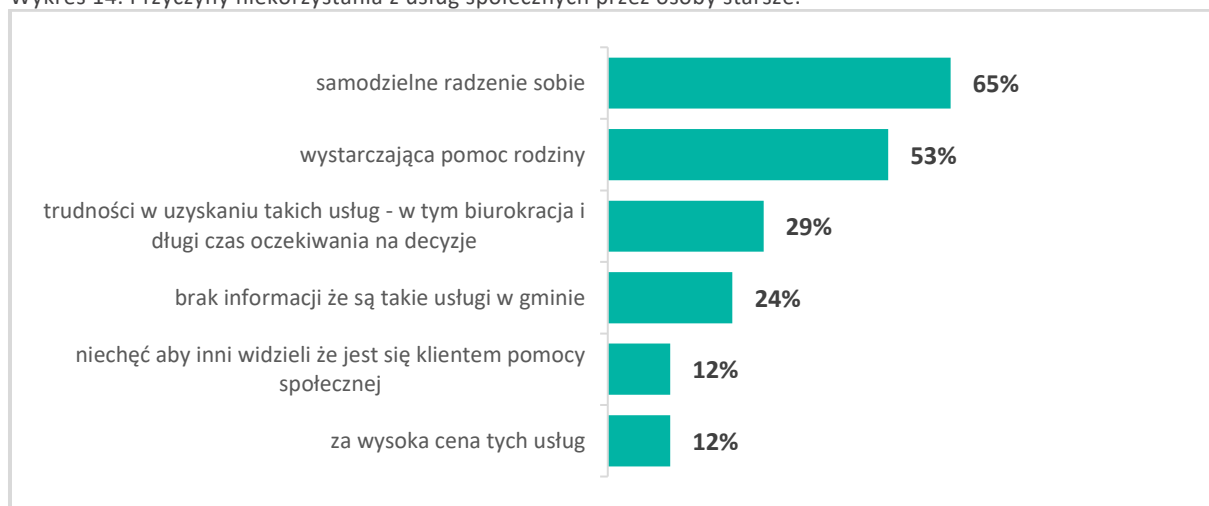
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Gielniów korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (22% zadowolonych do 11% niezadowolonych).

Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (65% ankietowanych) oraz wystarcza im pomoc rodziny (53% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

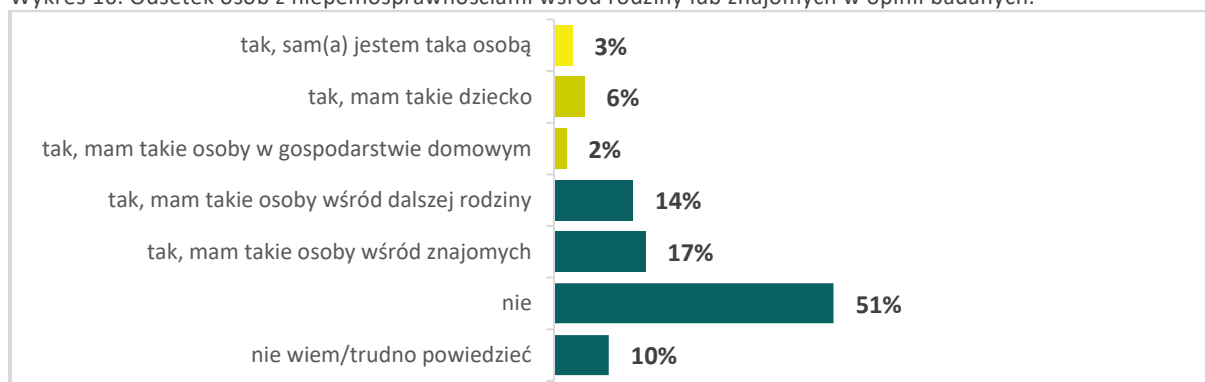
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzielne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

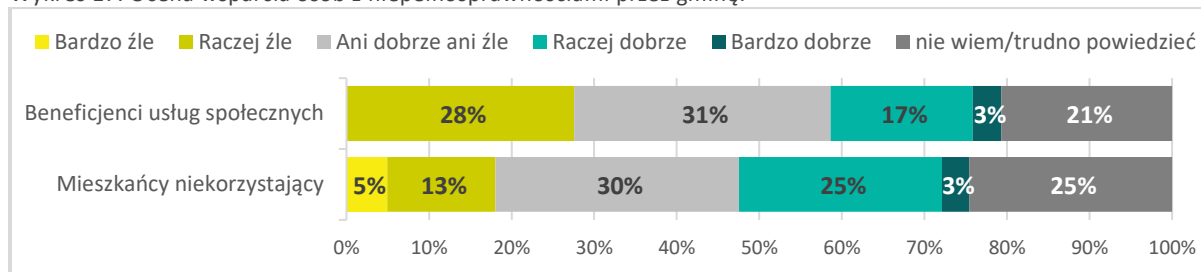
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Gielniów 3% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 6% badanych przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 2% badanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 17% badanych ma takie osoby wśród znajomych, a 14% badanych wśród dalszej rodziny.

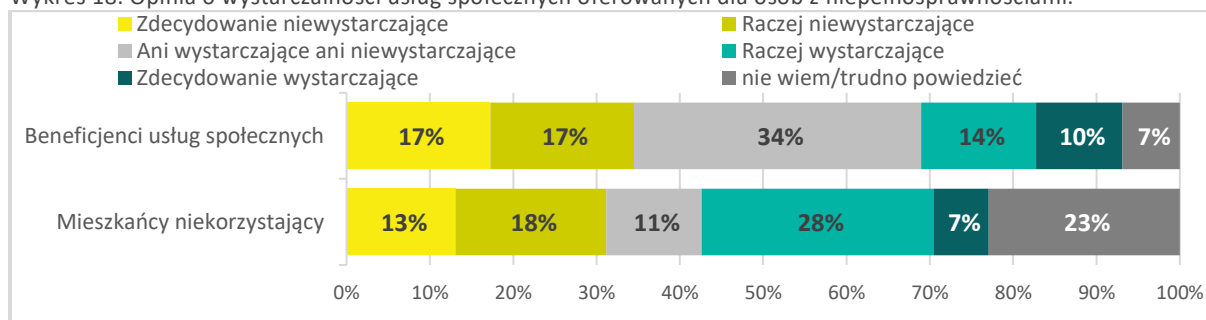
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów osób z niepełnosprawnościami jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle (28% badanych) niż dobrze (20% badanych) wspiera osoby z niepełnosprawnościami. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (28% badanych uważa, że gmina wspiera je dobrze, a 18% badanych, że wspiera je źle).

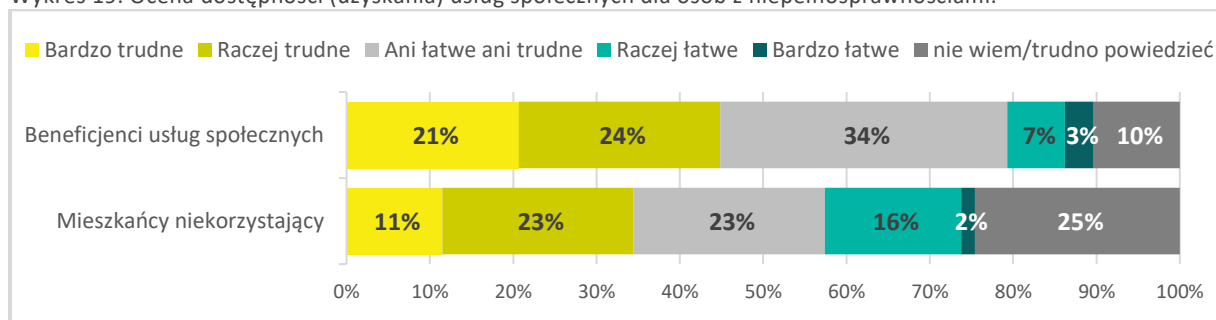
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Gielniów osobom z niepełnosprawnościami są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są niewystarczające (34% badanych) niż są wystarczające (24% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (35% badanych uważa, że oferowane usługi są wystarczające, a 31% badanych, że są niewystarczające).

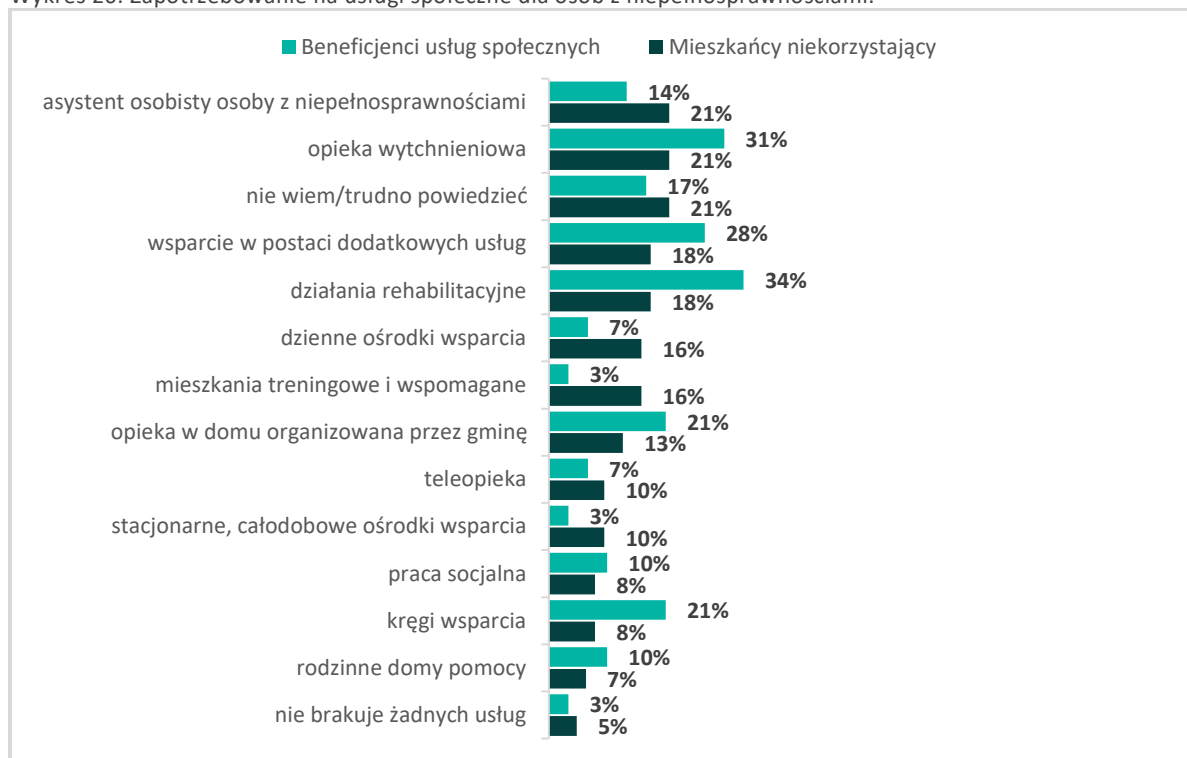
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Gielniów jest trudne (65% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

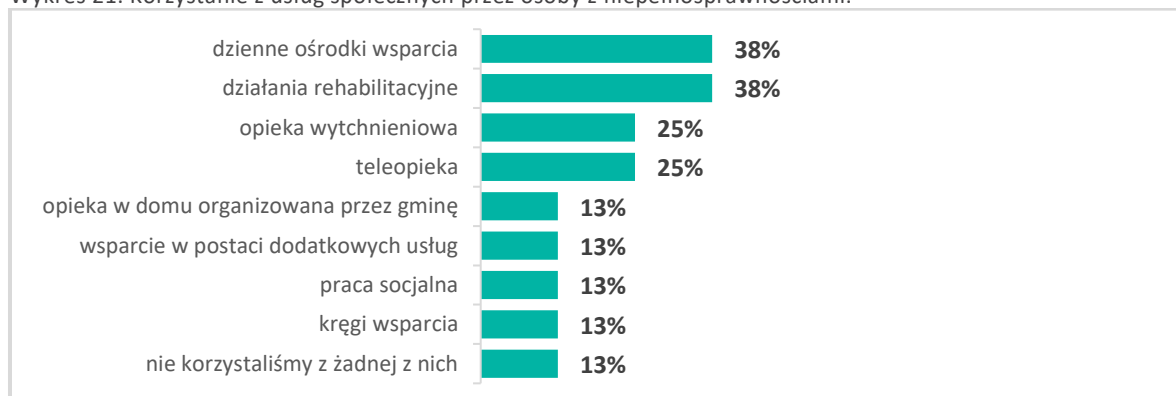

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

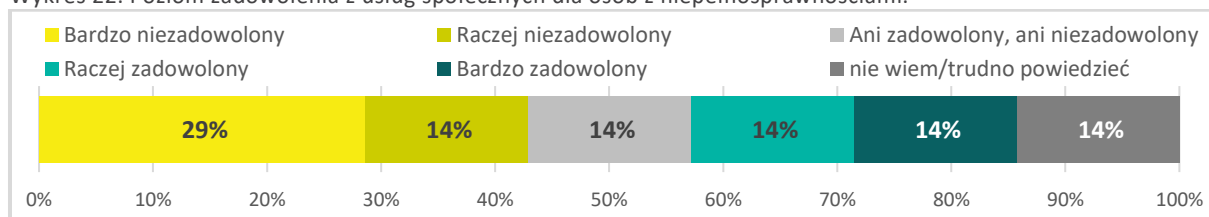

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Gielniów osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia
- działań rehabilitacyjnych
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

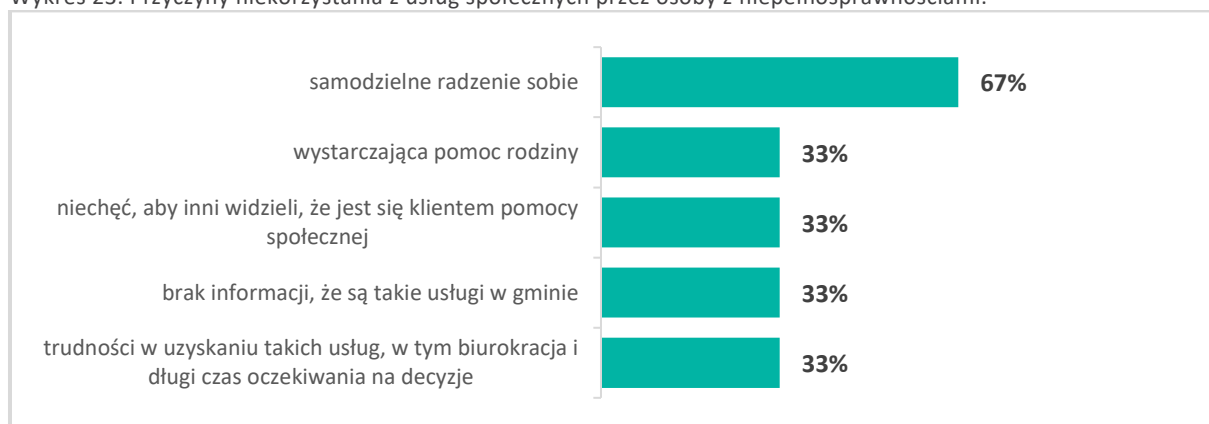
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Gielniów, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich niezadowoleni (43% niezadowolonych do 28% zadowolonych).

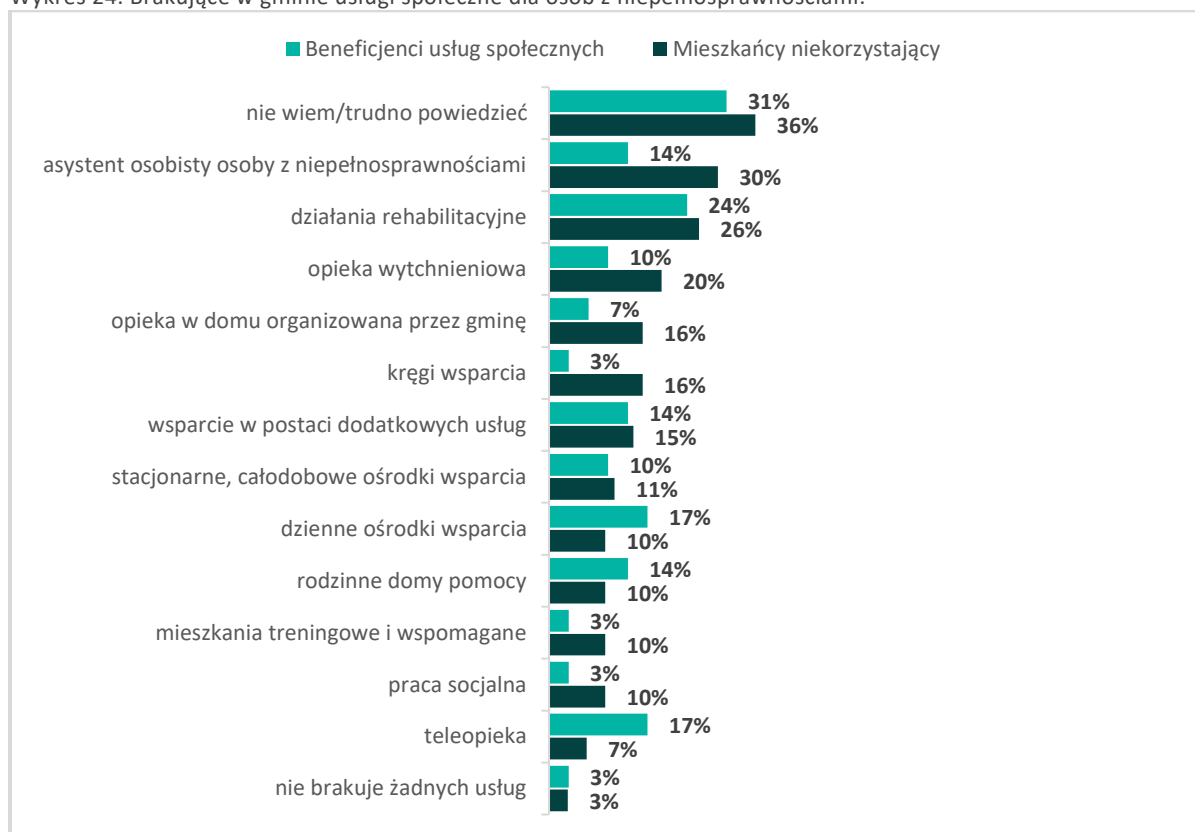
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na radzenie sobie samodzielnie (67% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

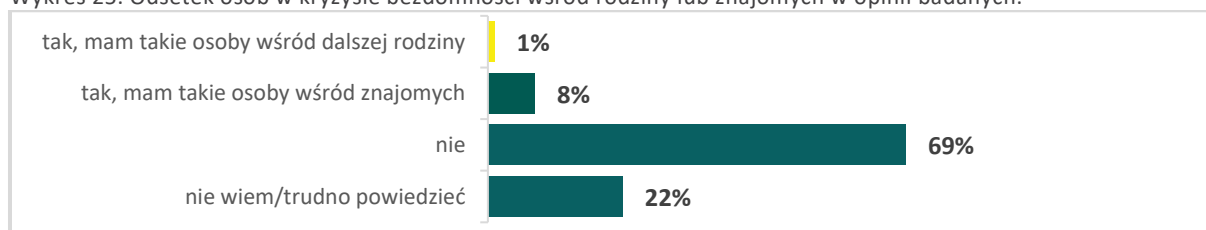
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu).

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

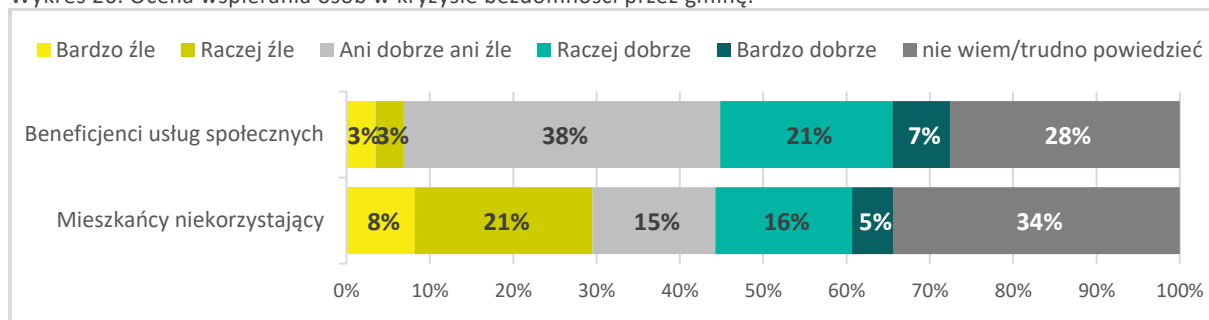
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Gielniów nie było osób w kryzysie bezdomności. Natomiast 8% badanych przyznało, że ma takie osoby wśród znajomych, a 1% badanych wśród dalszej rodziny.

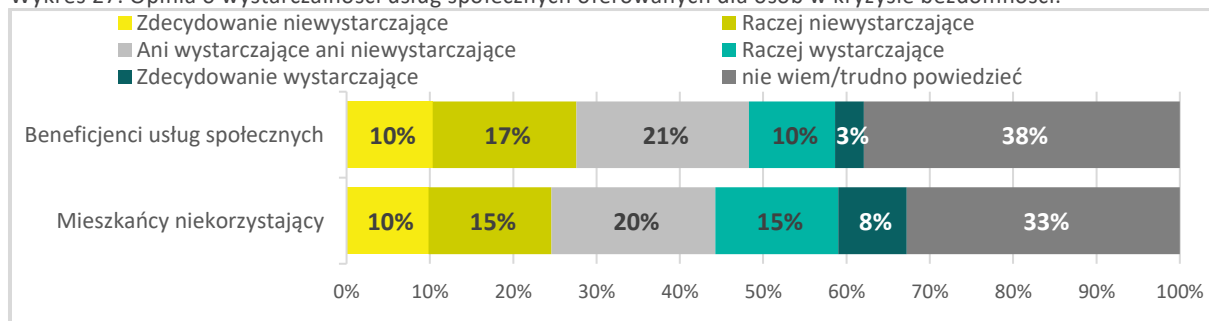
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (28% badanych) niż źle (6% badanych) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (29% badanych uważa, że wspiera osoby w kryzysie bezdomności źle, a 21% badanych, że dobrze wspiera).

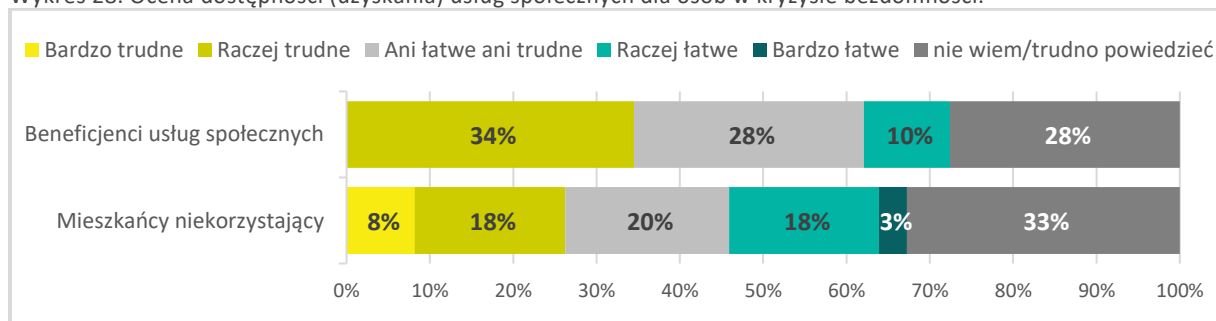
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Gielniów są niewystarczające (27% beneficjentów usług społecznych, 25% niekorzystających z nich).

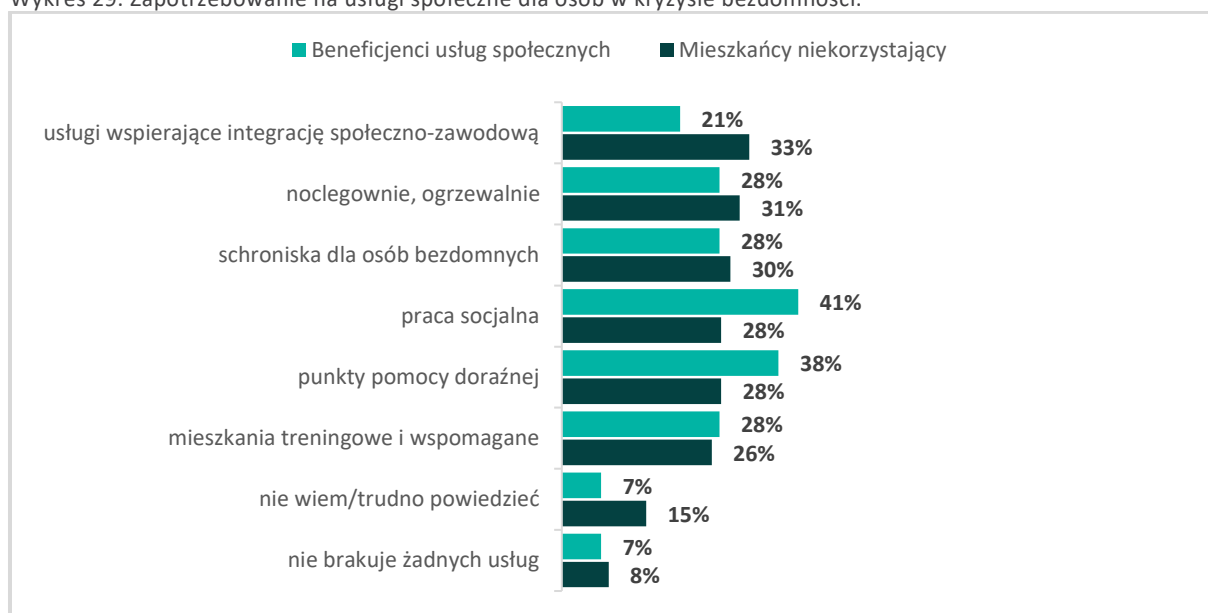
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 36% niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

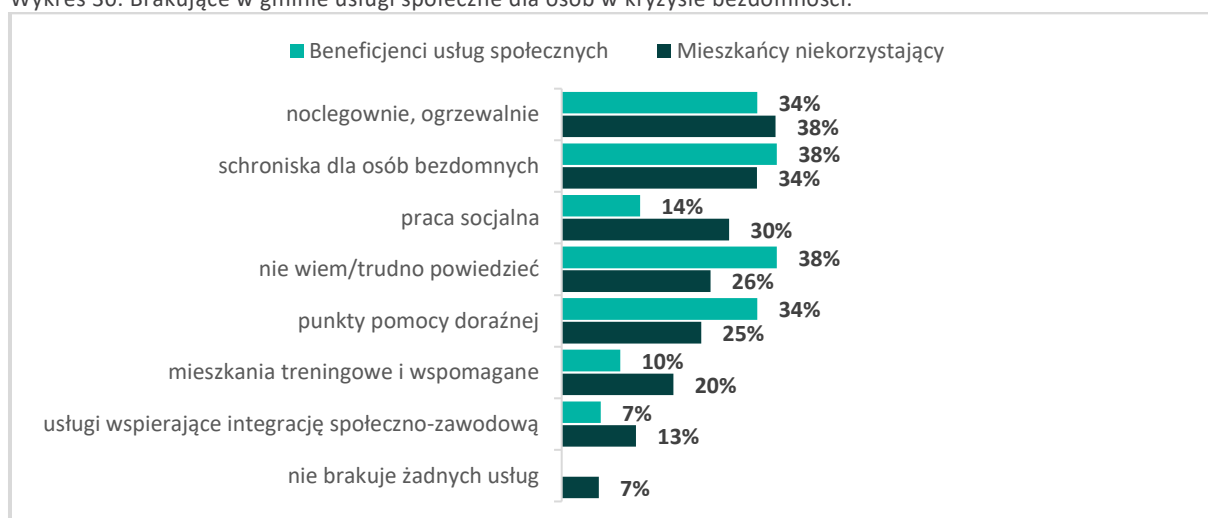

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych.

Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

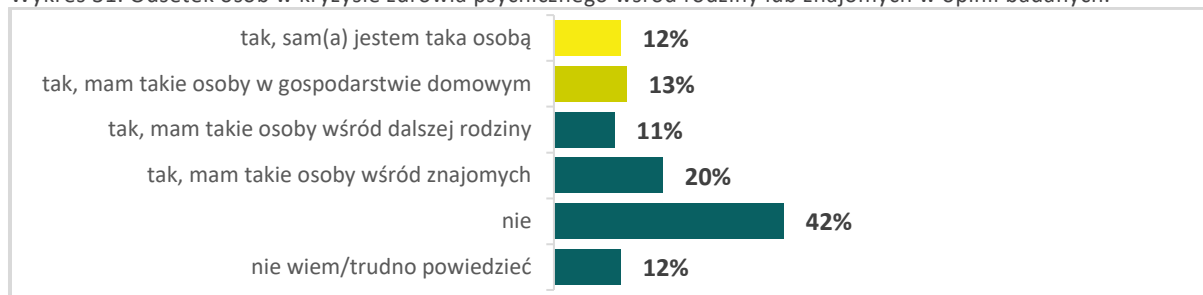
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Gielniów najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych
- punktów pomocy doraźnej.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

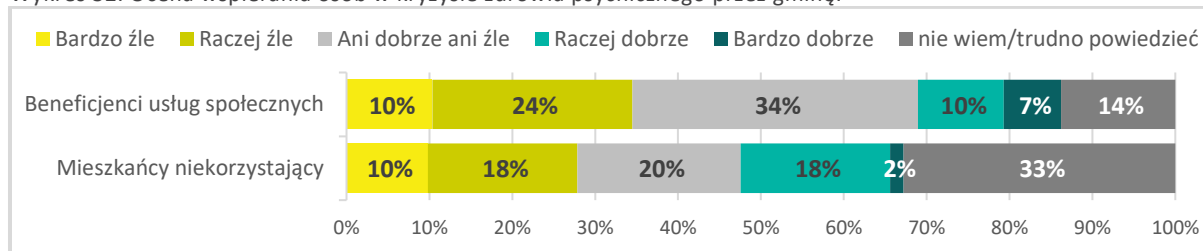
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 13% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 11% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 20% badanych wśród znajomych.

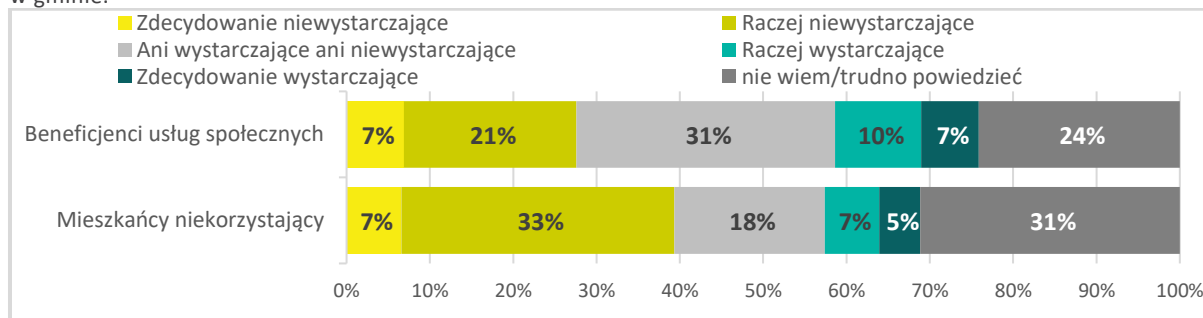
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Gielniów źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (34% beneficjentów usług społecznych, 28% niekorzystających z nich).

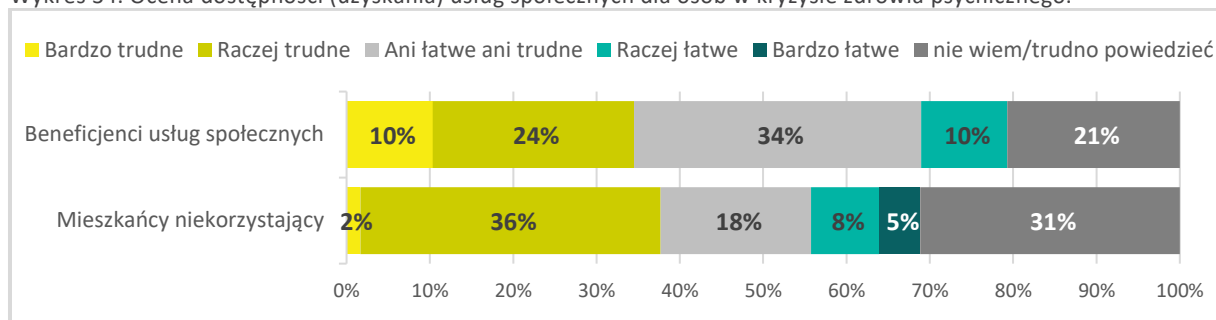
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Gielniów są niewystarczające (28% beneficjentów usług społecznych, 40% niekorzystających z nich).

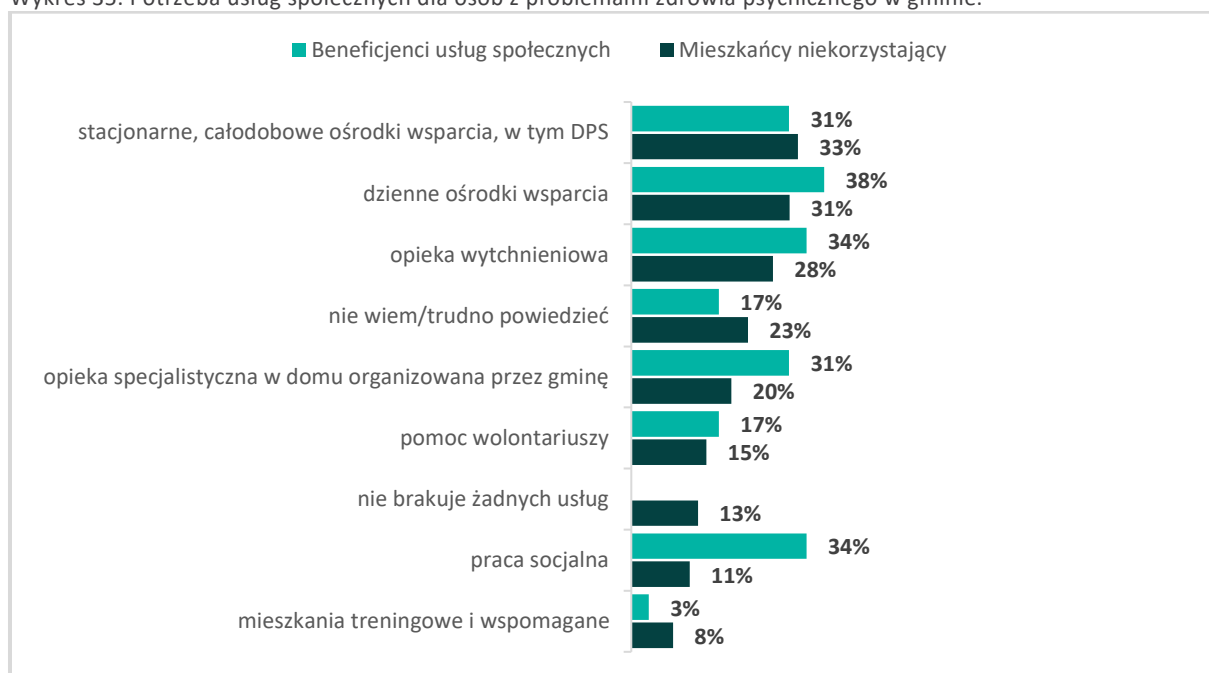
Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.

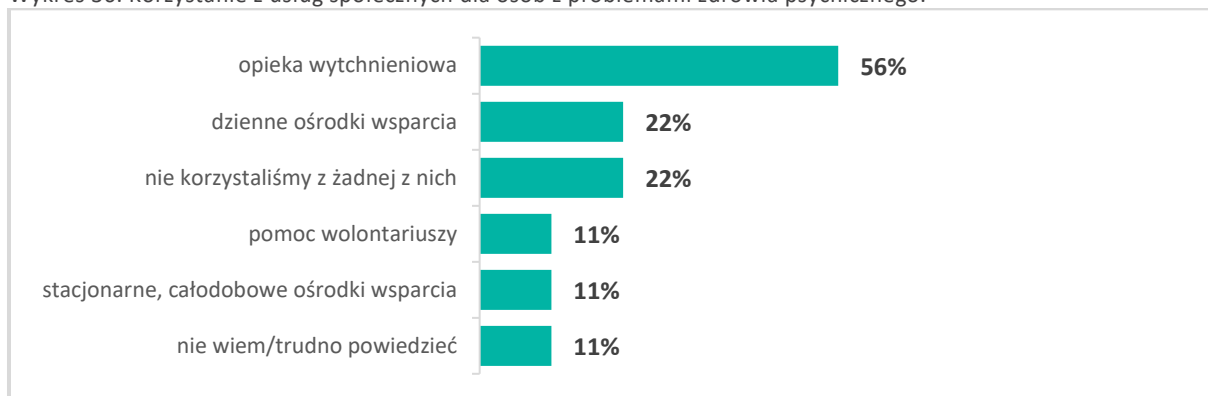

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

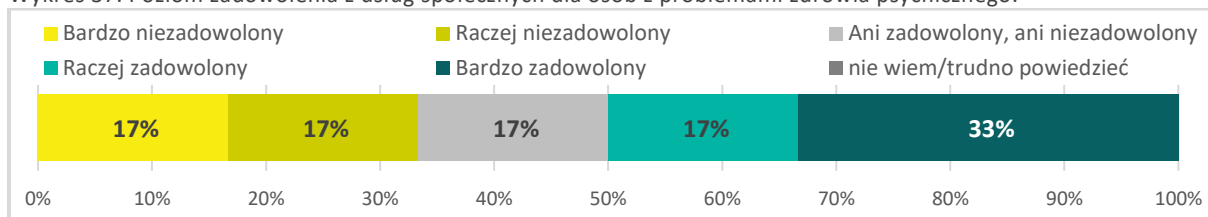

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Gielniów najczęściej korzystały z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

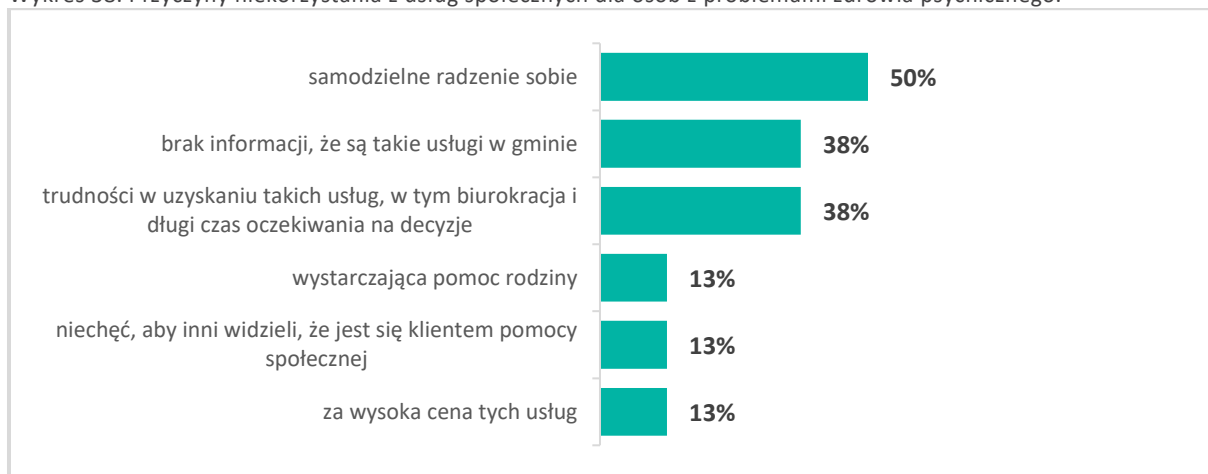
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Gielniów korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (50% zadowolonych do 34% niezadowolonych).

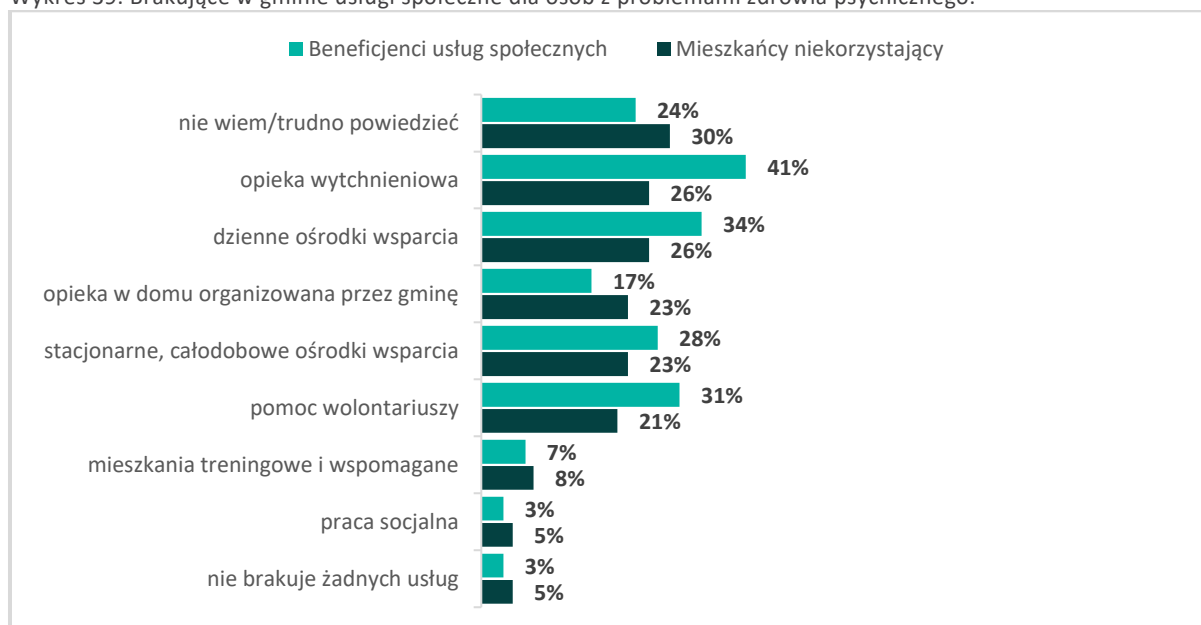
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (50% badanych) oraz na brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie i trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (po 38% ankietowanych).

Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

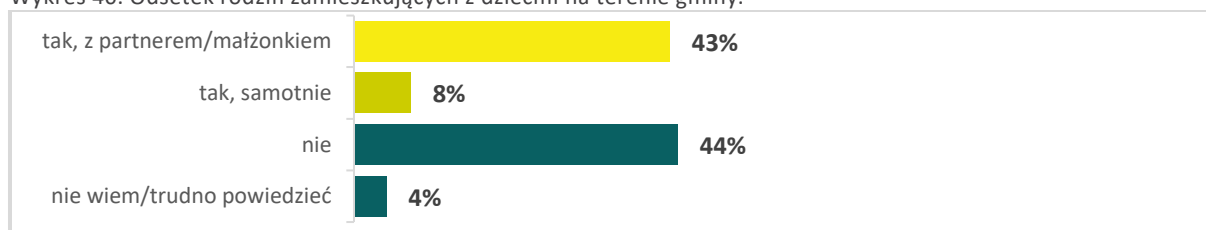
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Gielniów najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- pomoc wolontariuszy
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

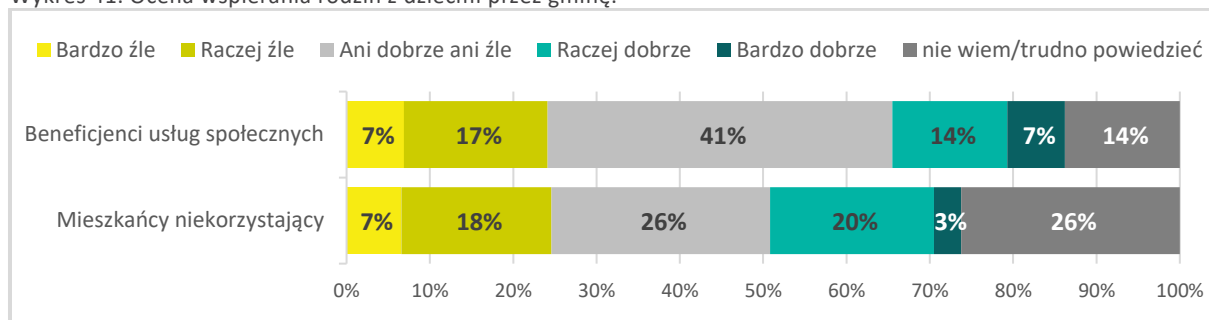
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Gielniów 43% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 8% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 44% badanych nie posiada dzieci.

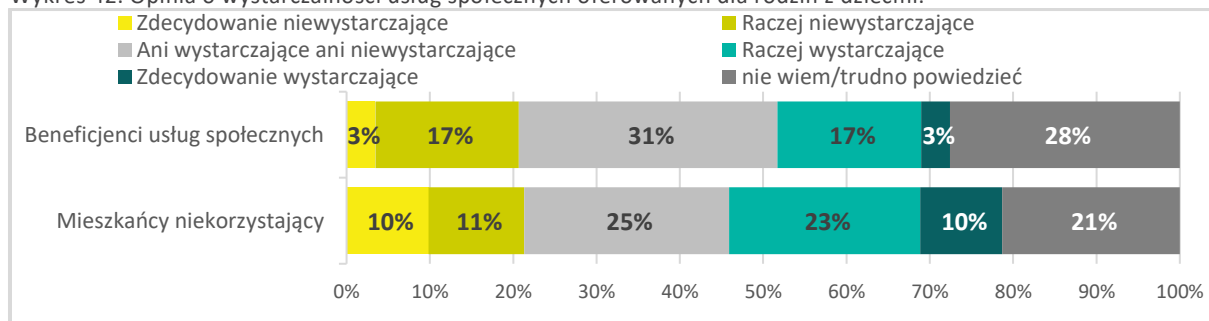
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Gielniów rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina źle wspiera rodziny z dziećmi (24% badanych) niż dobrze wspiera (21% badanych). Opinia mieszkańców niekorzystających ze wsparcia w postaci usług jest równo podzielona (po 23% badanych ocenia wsparcie źle jak i dobrze).

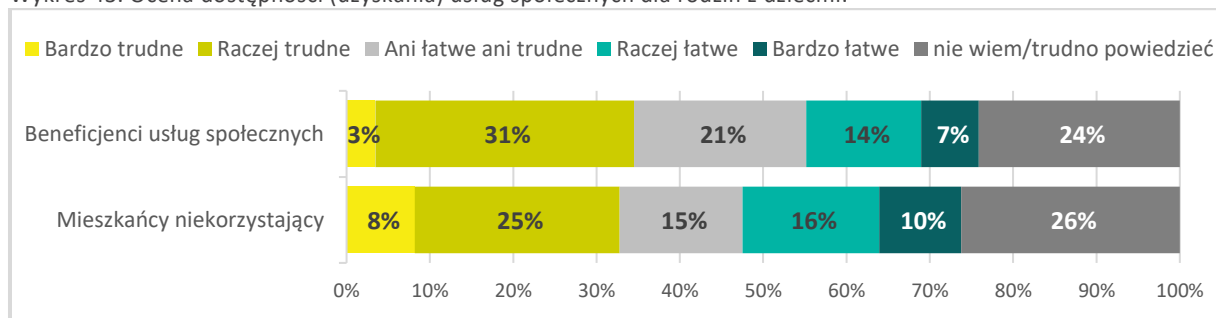
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników procesu badawczego przeważa opinia, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Gielniów są wystarczające. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (33% badanych) niż są niewystarczające (21% badanych). Opinie beneficjentów usług społecznych są równo podzielone (po 20% badanych uważa, że usługi są wystarczające oraz że są niewystarczające).

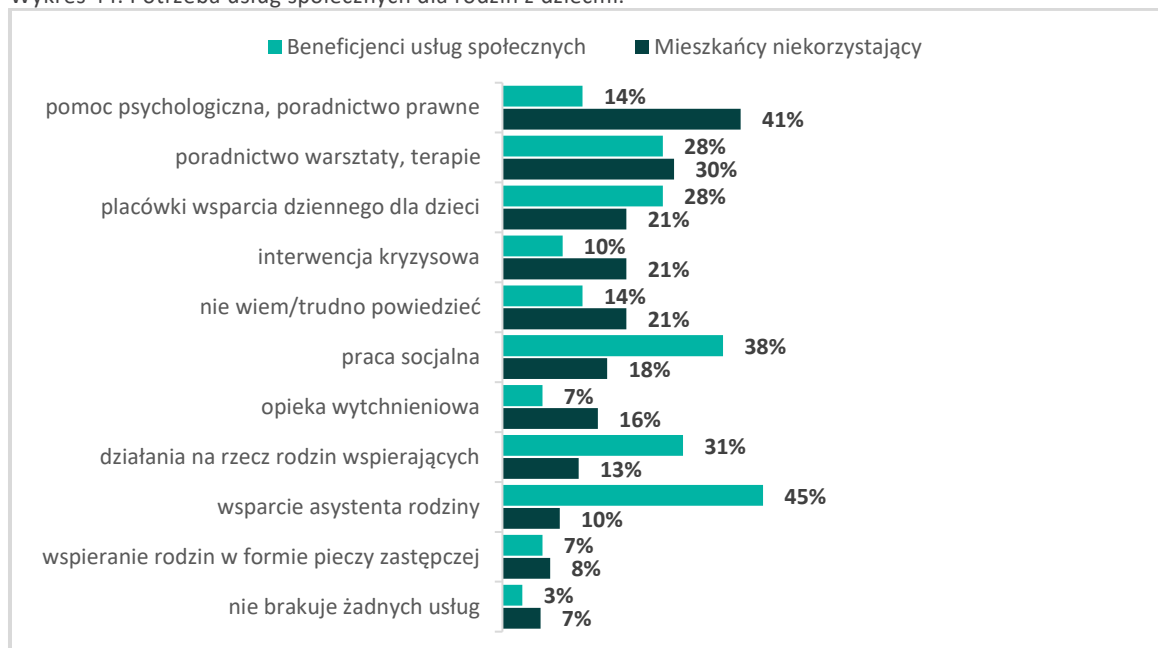
Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Gielniów jest trudne (34% beneficjentów usług społecznych, 33% niekorzystających z nich).

Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

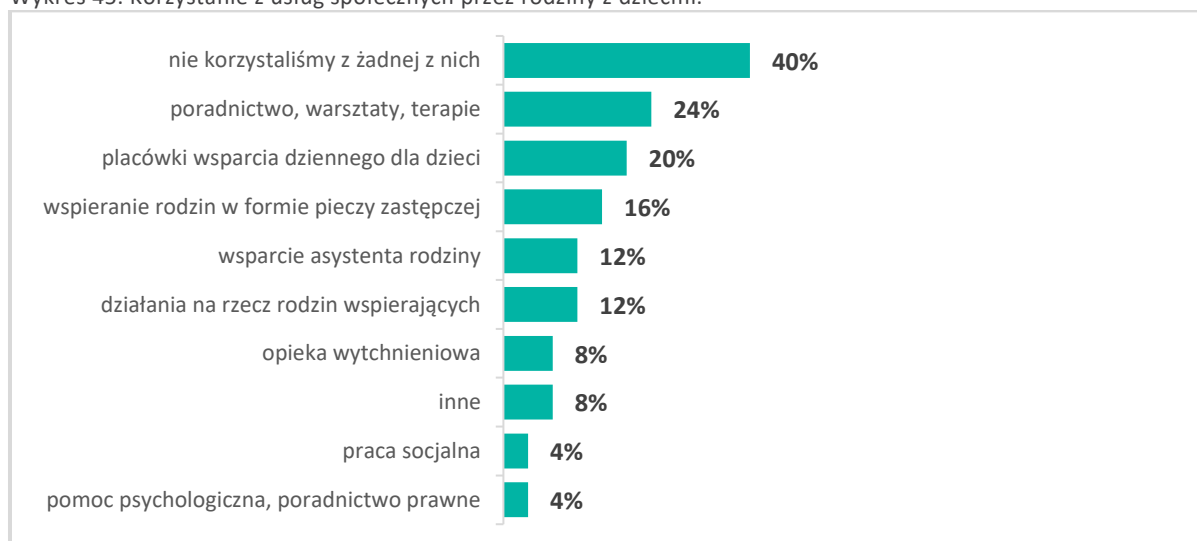

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Gielniów najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- wsparcie asystenta rodziny
- praca socjalna.

Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

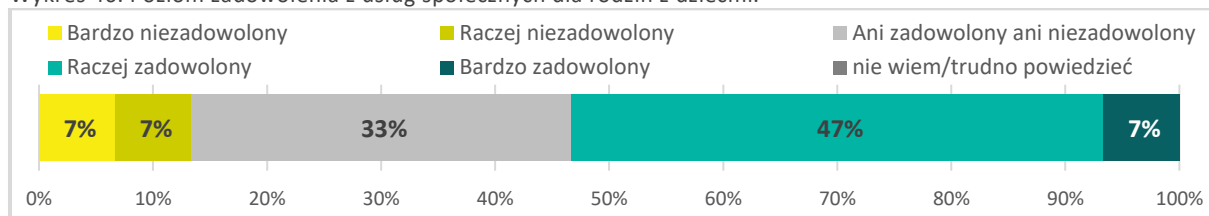

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Gielniów najczęściej korzystały z następujących usług:

- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- wspierania rodzin w formie pieczy zastępczej.

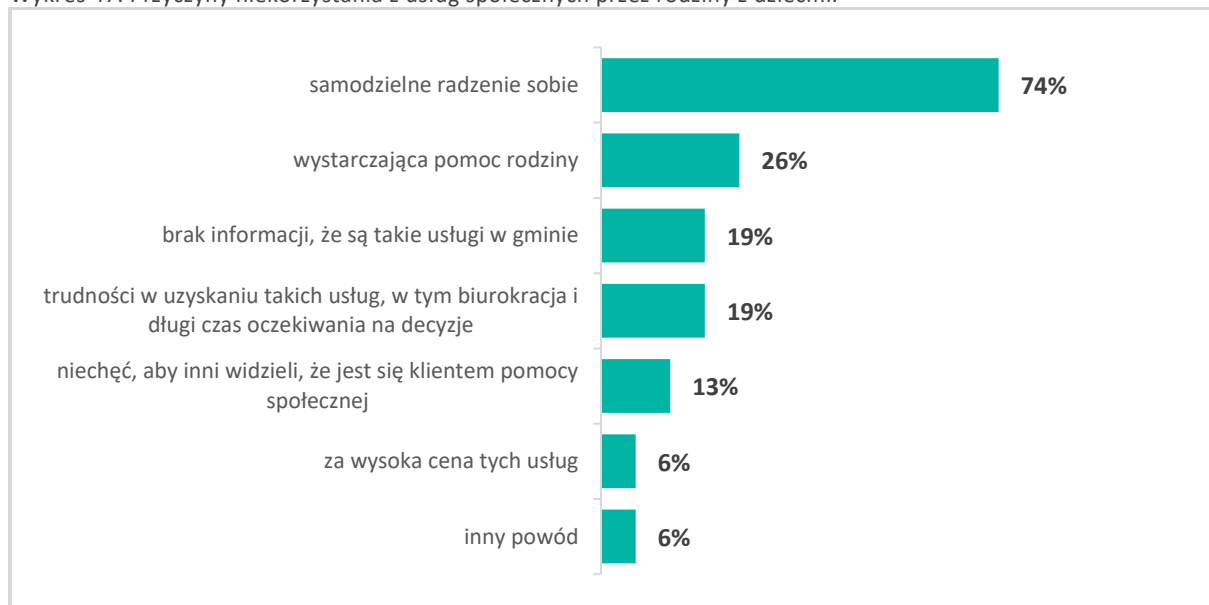
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Gielniów korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (54% zadowolonych do 14% niezadowolonych).

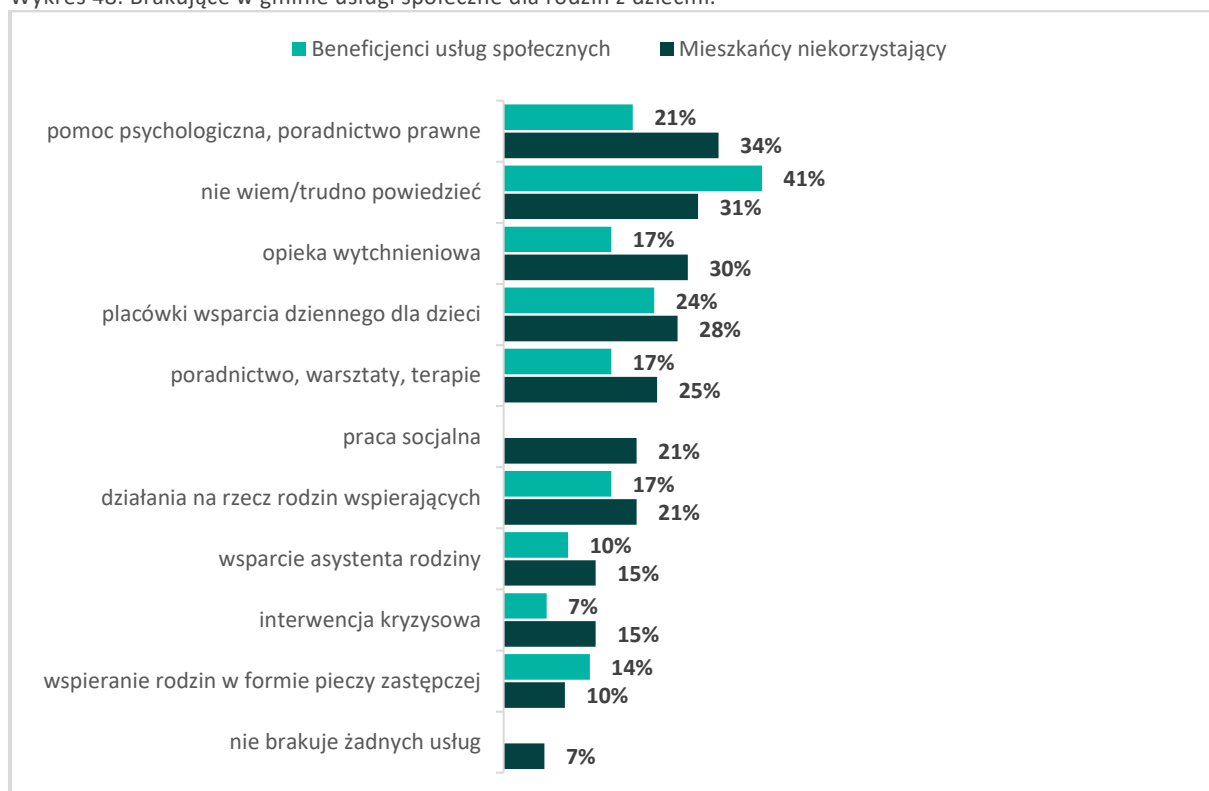
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne (74% badanych) oraz na wystarczającą pomoc rodziny (26% badanych).

Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

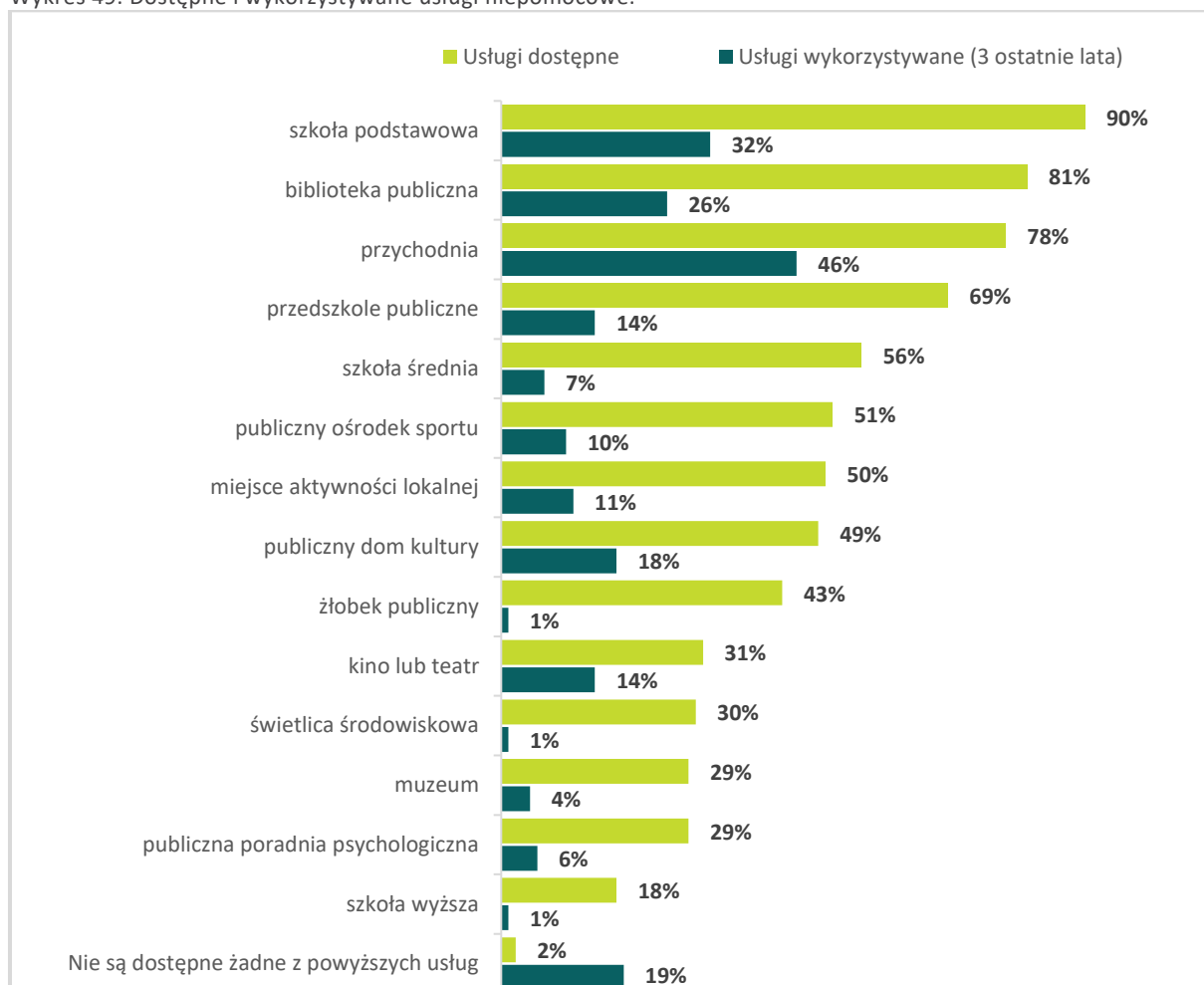
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Gielniów na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

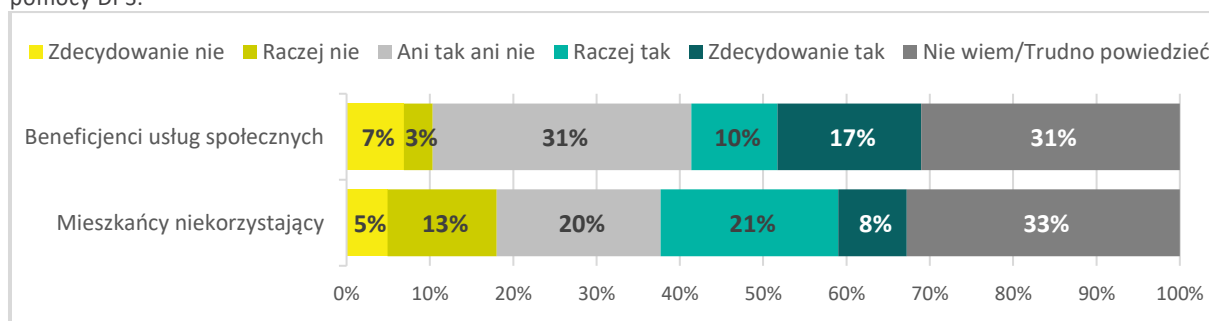
- szkoła podstawowa (90% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (81% ankietowanych)
- przychodnia (78% ankietowanych).
- przedszkole publiczne (69% ankietowanych)
- szkoła średnia (56% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (51% ankietowanych)
- miejsce aktywności lokalnej (50% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (46% badanych) oraz szkoła podstawowa (32% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Gielniów o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

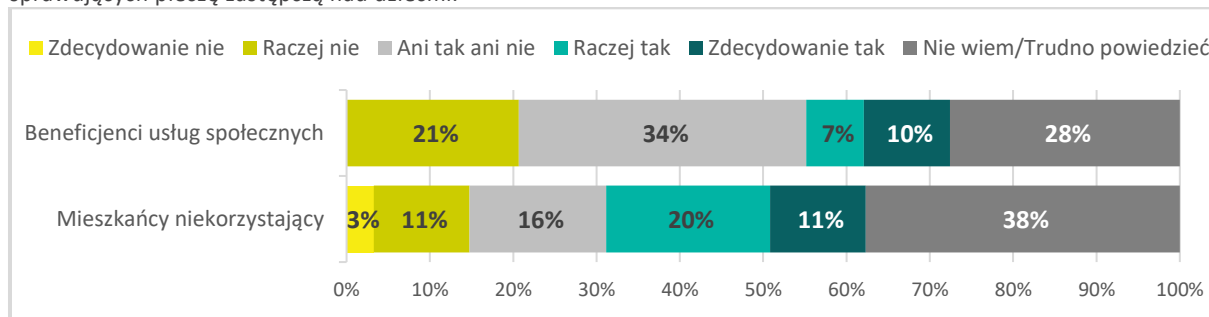
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Gielniów przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (27% beneficjentów usług społecznych, 29% niekorzystających z nich).

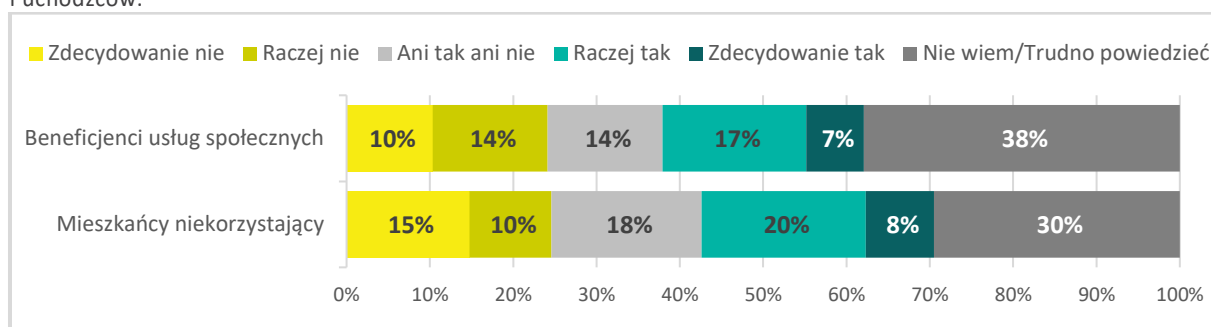
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Gielniów w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (21% badanych uważa, że nie wymagają wzmocnienia, a 17% badanych, uważa, że wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (31% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, a 14% badanych, uważa, że nie wymagają wzmocnienia).

Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Gielniów w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Opinie beneficjentów usług społecznych są równo podzielone (po 24% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia oraz że nie wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej uważają, że wymagają wzmocnienia (28% badanych) niż nie wymagają wzmocnienia (25% badanych).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE GIELNIÓW

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

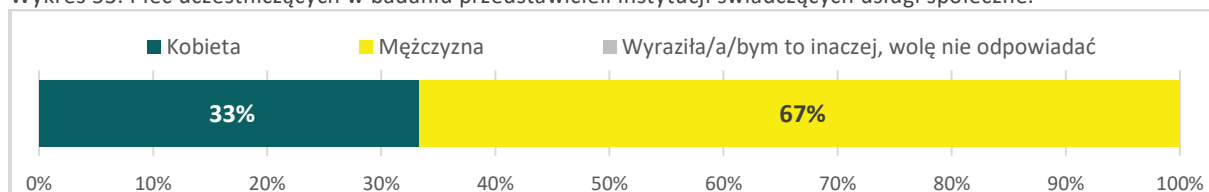
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Gielniów przeprowadzono 3 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Gielniów.

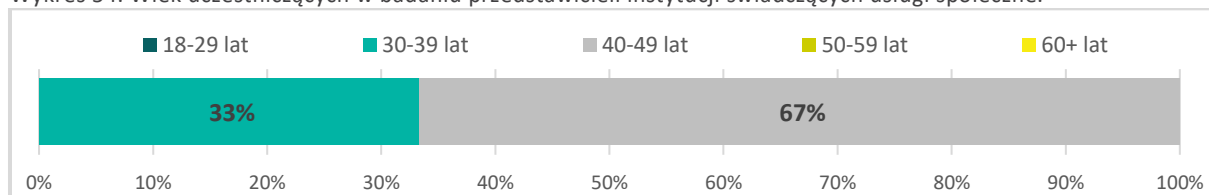
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci byli mężczyźni (stanowili 67% badanych).

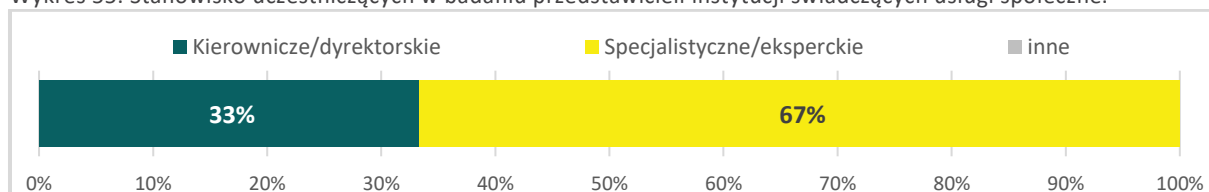
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni dwie grupy wiekowe 30-39 lat oraz 40-49 lat, wśród których dominującą była ta w przedziale 40-49 lat (67% badanych).

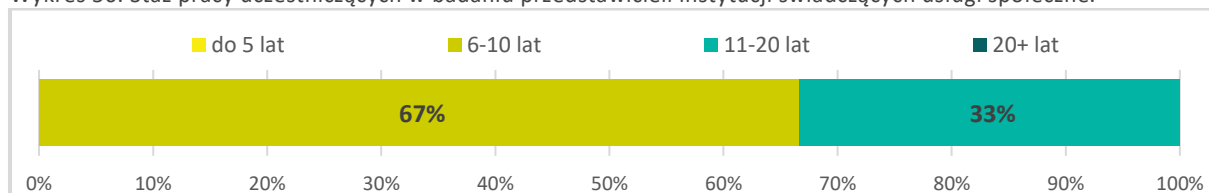
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe: kierownicy/dyrektorzy oraz specjaliści/eksperti, wśród których dominującą byli specjaliści/eksperti (67% ankietowanych).

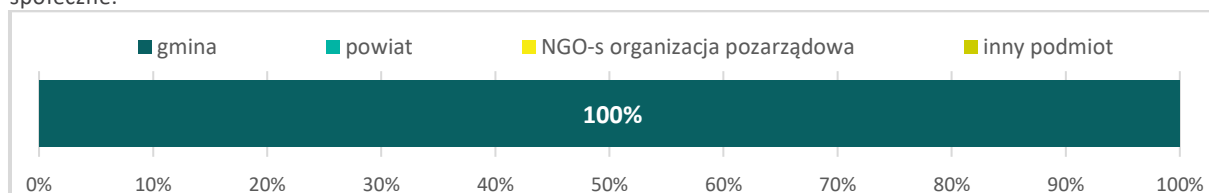
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni dwie grupy doświadczenia 6-20 lat oraz 11-20 lat, wśród których dominującą była ta w przedziale 6-20 lat (67% ankietowanych).

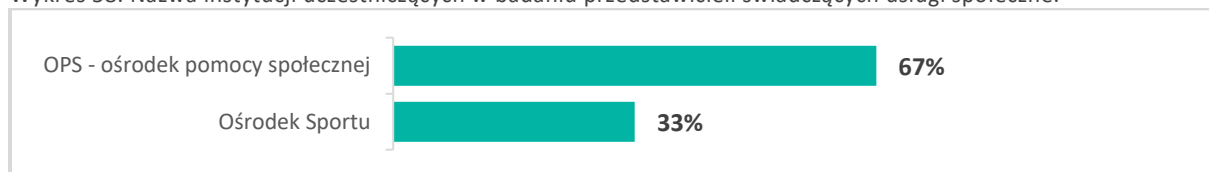
Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina (100% badanych).

Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

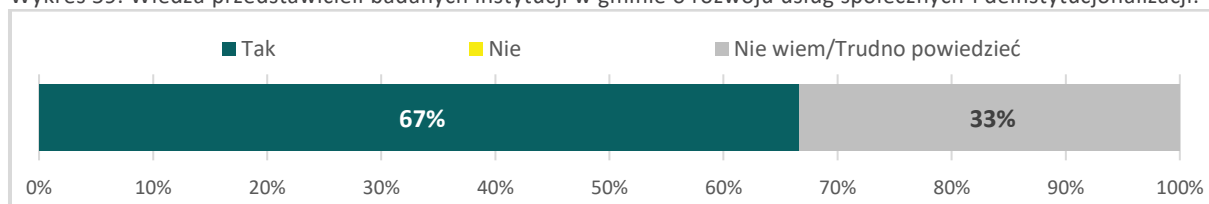
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek pomocy społecznej i ośrodek sportu, wśród których dominującym był ośrodek pomocy społecznej (67% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

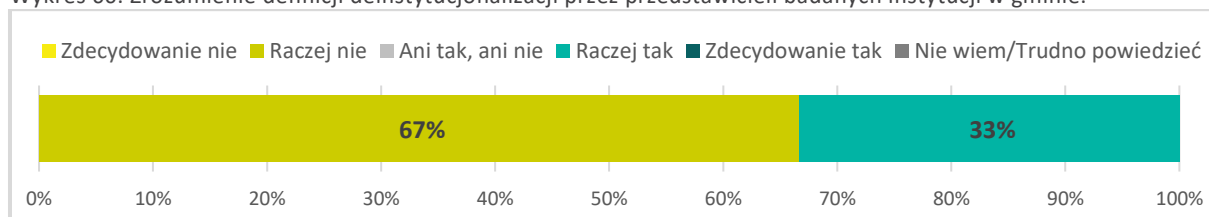
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwóch z trzech przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji.

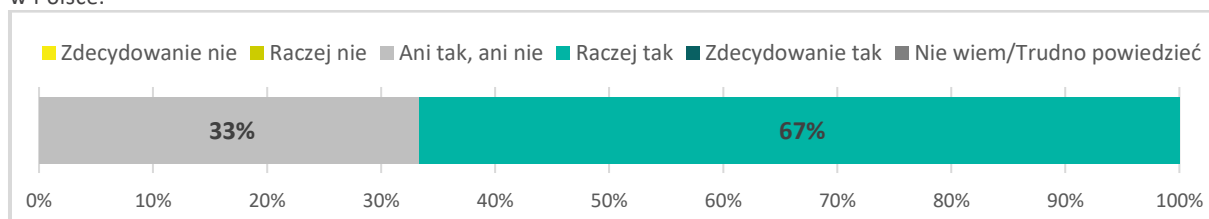
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla 1 z 3 respondentów uczestniczących w badaniu.

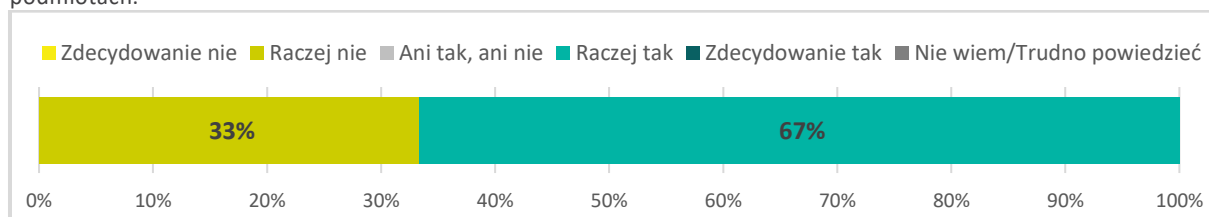
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwóch z trzech przedstawicieli badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

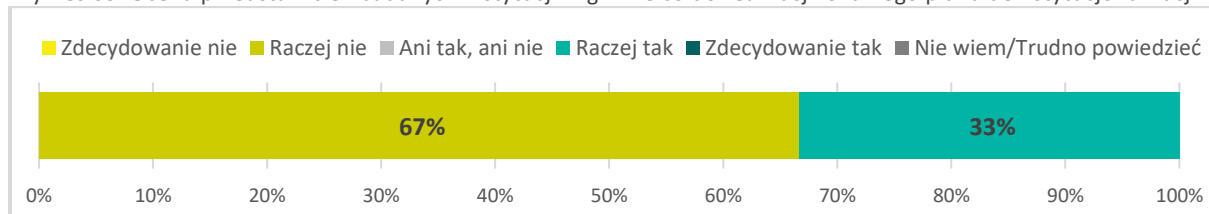
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwóch z trzech przedstawicieli badanych instytucji przyznaje, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

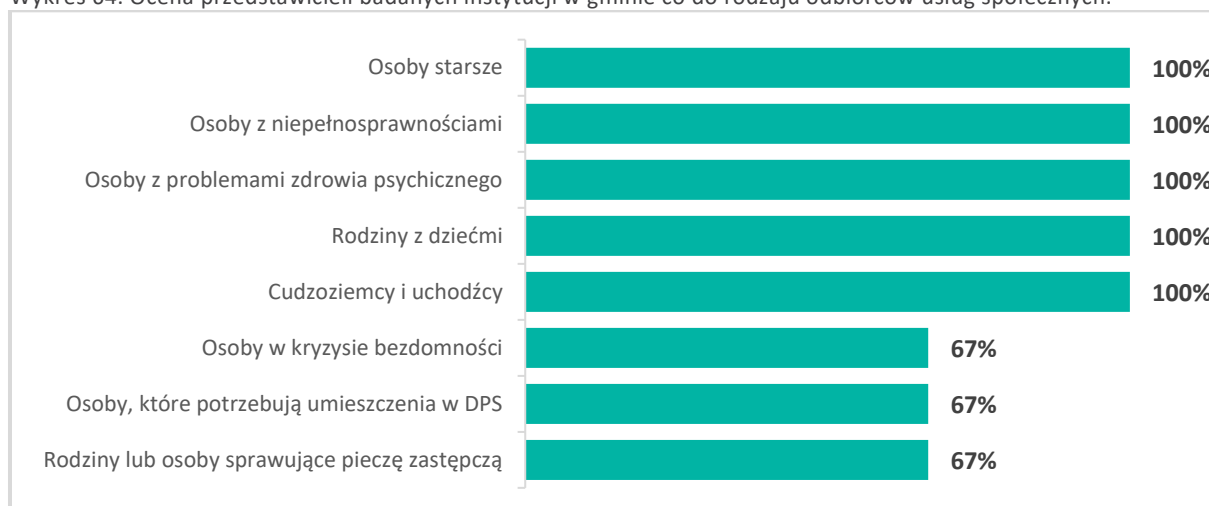
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W jednej z trzech badanych instytucji zlokalizowanych w gminie Gielniów w opinii jej przedstawiciela jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

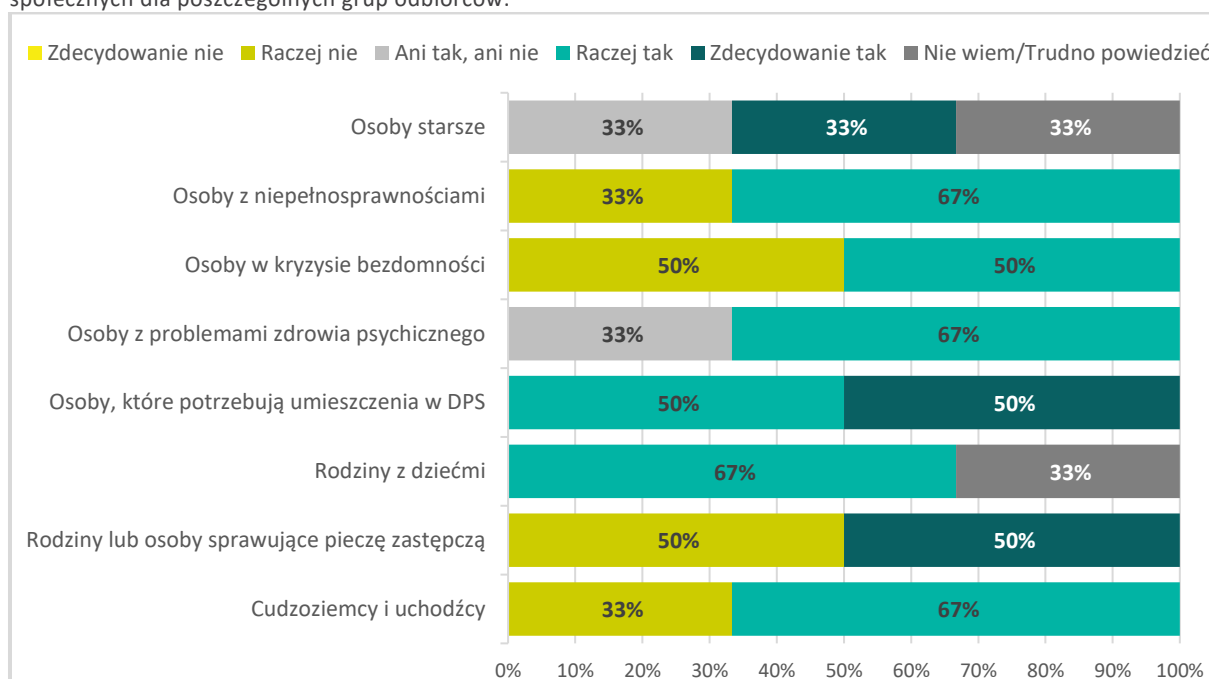
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego, rodziny z dziećmi oraz cudzoziemcy i uchodźcy.

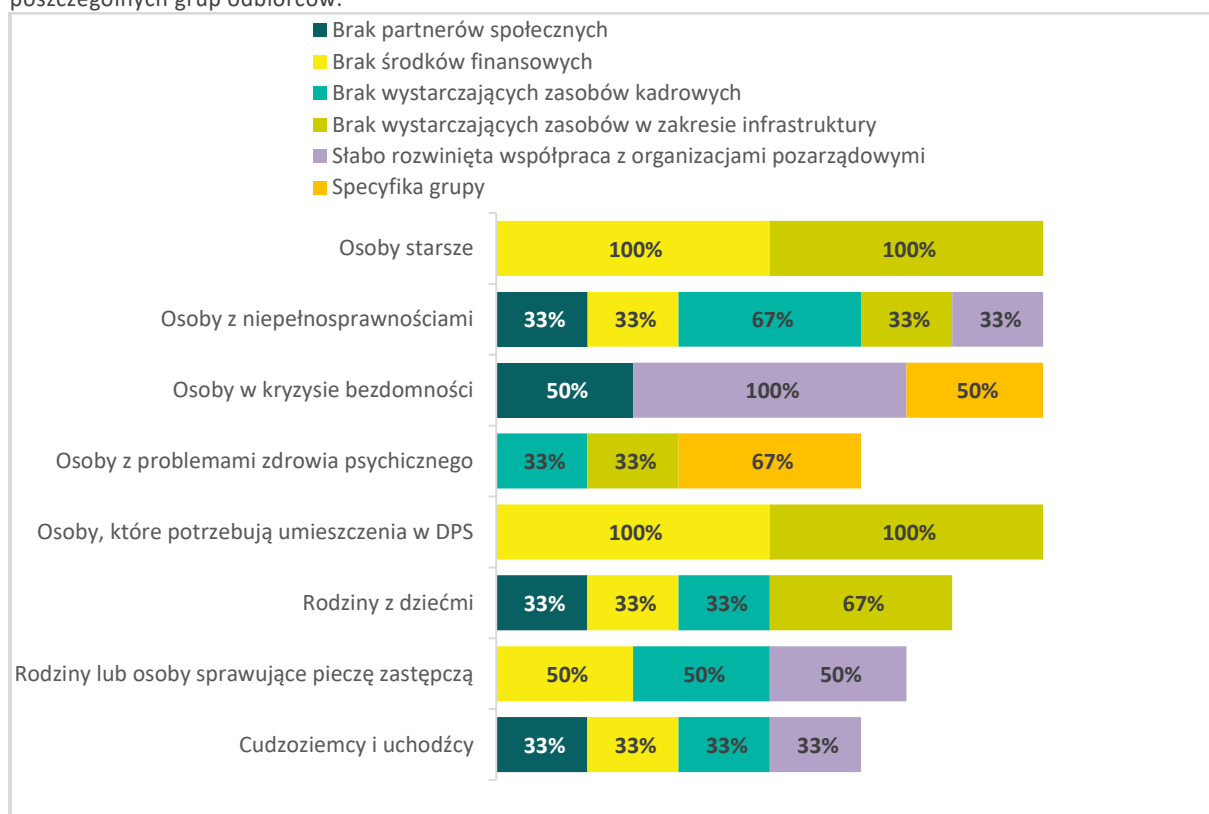
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS, osoby w kryzysie zdrowia psychicznego oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

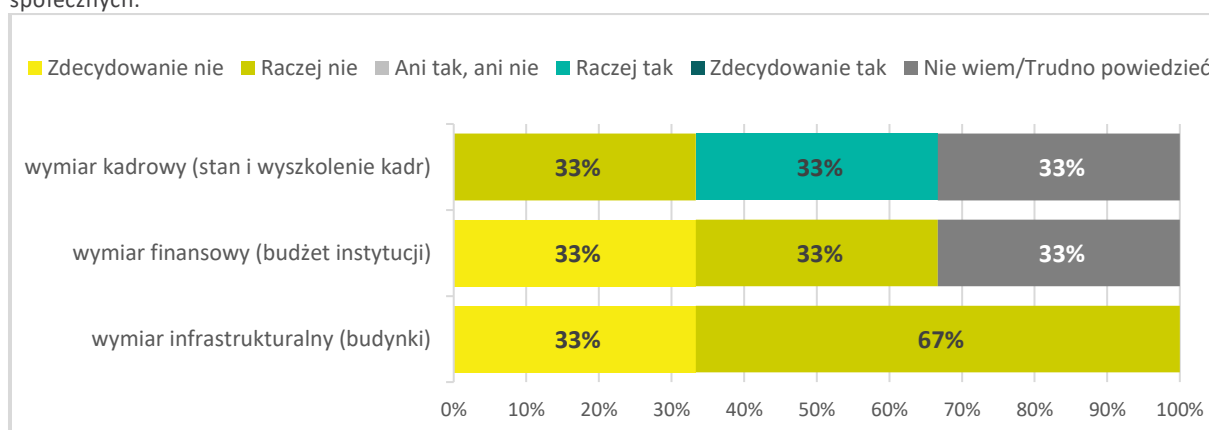
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Gielniów to: brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

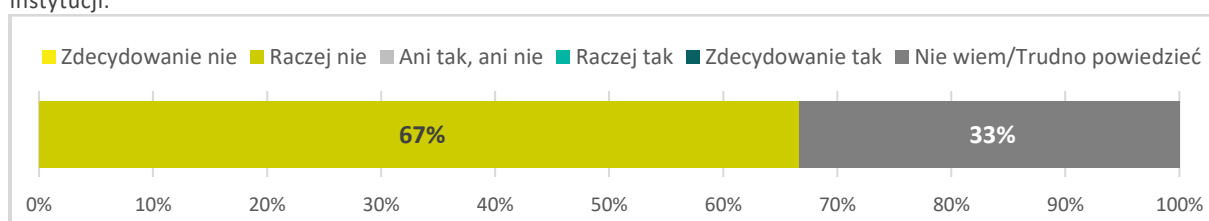
Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

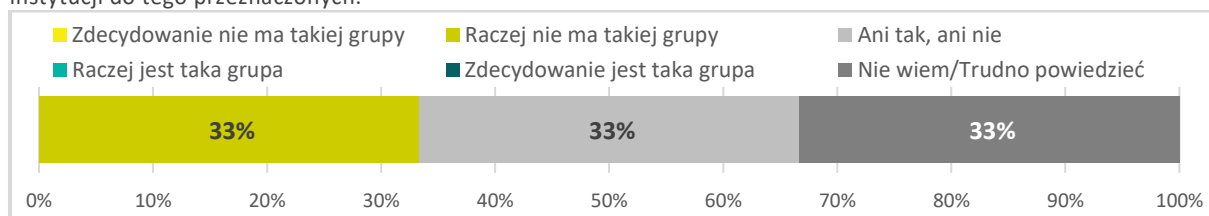
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

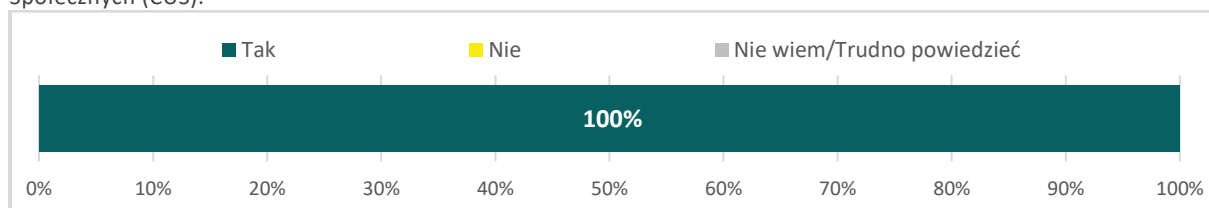
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Gielniów.

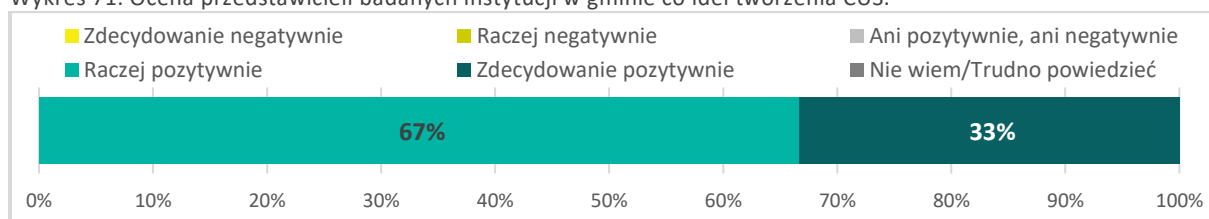
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie Gielniów słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

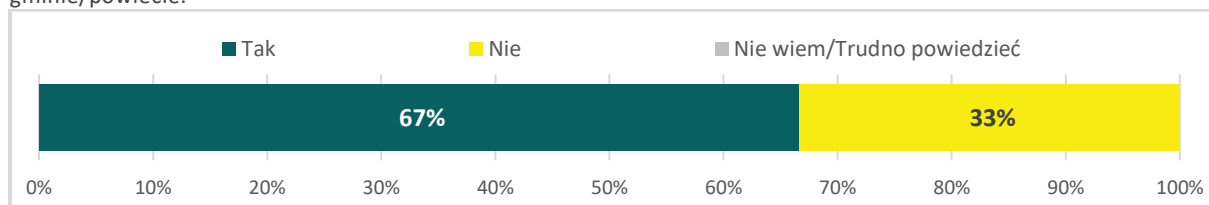
Wykres 71. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Gielniów.

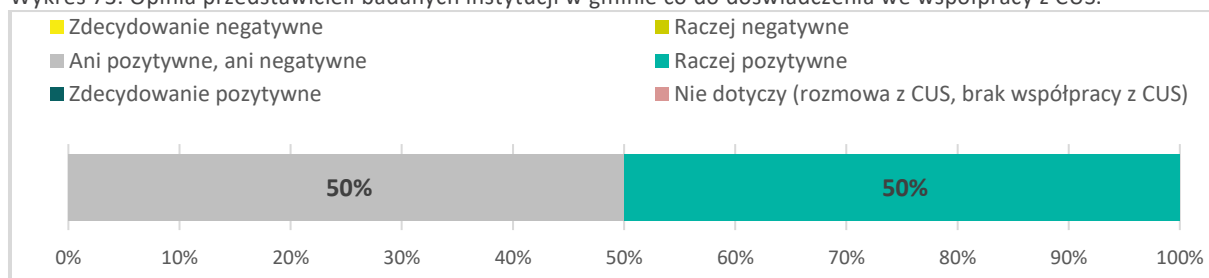
Wykres 72. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwóch z trzech przedstawicieli instytucji przyznało, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.

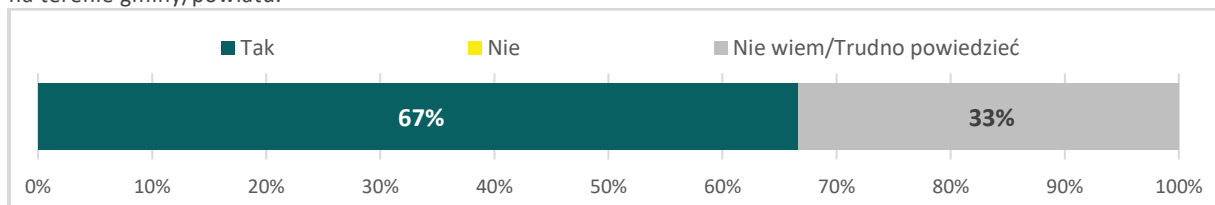
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji w gminie we współpracy z CUS są raczej pozytywne.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Gielniów.

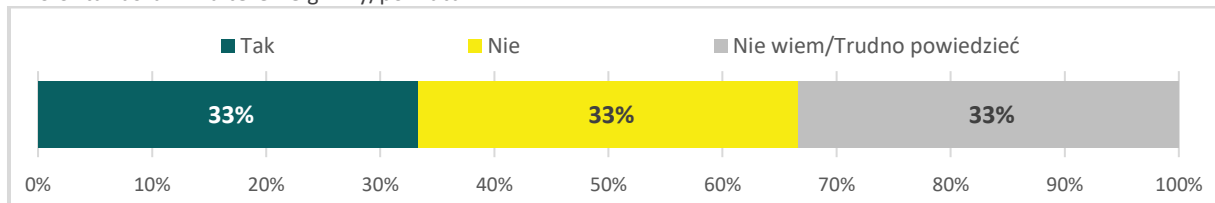
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Dwóch z trzech przedstawicieli badanych instytucji przyznało, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

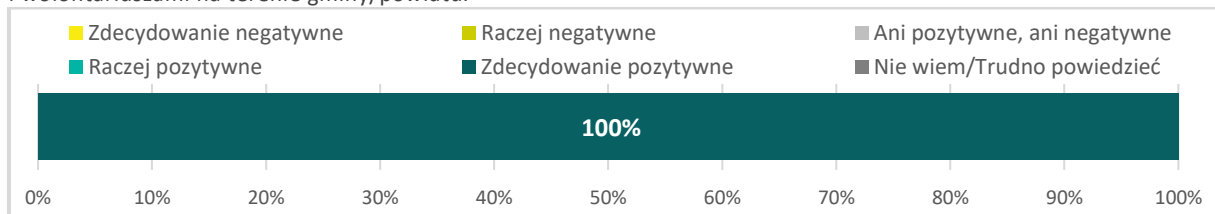
Wykres 75. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

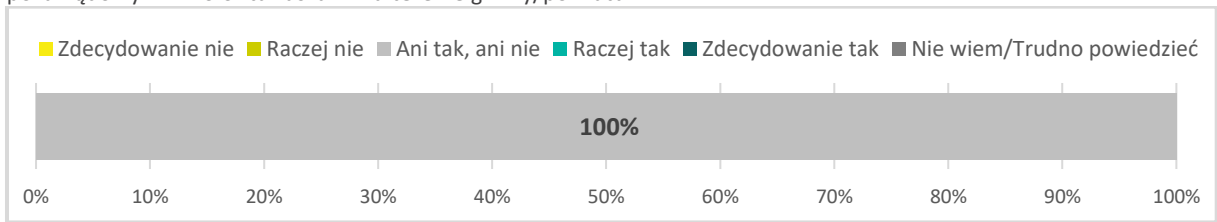
Wykres 76. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawiciela badanej instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

Wykres 77. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucje, które nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi nie mają zdania czy byłyby zainteresowane nawiązaniem współpracy z nimi.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Gielniów w 2023 r.	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Gielniów w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Gielniów w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Gielniów	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Gielniów	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Gielniów	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Gielniów	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Gielniów w 2023 roku.....	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.	30
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	31
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	33
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	34
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	35
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	35
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 30. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	36
Wykres 31. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	37
Wykres 32. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	37
Wykres 33. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.	37

Wykres 34. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 35. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.....	38
Wykres 36. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 37. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	39
Wykres 38. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 40. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	40
Wykres 41. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	41
Wykres 42. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	41
Wykres 43. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	41
Wykres 44. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	42
Wykres 45. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	42
Wykres 46. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	43
Wykres 47. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	43
Wykres 48. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	44
Wykres 49. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	45
Wykres 50. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	46
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	46
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	47
Wykres 53. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 54. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 55. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 56. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 57. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	49
Wykres 58. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 59. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	50
Wykres 60. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.	50
Wykres 61. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	51
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	51

Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	51
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	52
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	52
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.....	53
Wykres 67. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	53
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w nbofercie ich instytucji.....	54
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	54
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	55
Wykres 71. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 72. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	55
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.	55
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	56
Wykres 75. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	56
Wykres 76. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	56
Wykres 77. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	57